

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

LITUANIE INDEPENDANTE *** INDEPENDENT LITHUANIA

Montrealis • 1973. IV. 18 • Nr. 16 (2042)

7722 George Street, La Salle 690, Quebec, Canada • Tel. (514) 366-6220

TEGU VISIEMS BUS DŽIUGIOS LIETUVIŠKU TRADICIJU VELYKU ŠVENTES

KANADOS DALINIAI VIETNAME IKI BIRŽELIO

Kanada savo karinius kontrolės taikos vykdymo dalinius atšauks ne vėliau, kaip ateinančio birželio pabaigoje. Taip pareiškė Kanados užsienio reikalų ministeris Mitchell Sharp. Nebent visa padėtis griežtai pasikeistų.

- Mes nerizikuosime kanadiečių gyvybėmis, jeigu visai nematome tikslo dalyvauti šioje netikroje akcijoje, - pridėjo ministeris.

Šiuos pareiškimus ministeris padarė, kalbėdamas parlamente apie tai kad helikopterio nelaimėje žuvo kanadietis kapitonas Laviolette. Taikos pailaubų vykdymas pastaruju metu žymiai pablogėjo. Tuo tarpu Vietname nesimato pailaubų, nėra taikos, bet vyksta tolimesni karo veiksniai. Tad Kanadai nėra prasmės aukoti savo žmonių gyvybes.

• BIELGRADO universitete Jugoslavijoje pasireiškė tam tikra grupė profesorių ir studentų, kuriuos vadina "abejingais", jie girdi, labai pašaipiai vertina komunistinius žygius. Jie esą "anarcho-liberalai", kurie komunistinėje valstybėje reikalauja demokratinų laisvių, jie nuolat skelbia, kad dabartinę Jugoslavijos gyvenimą smukdo biurokratizmas ir laikymasis senų vieną kartą priimtų, bet dabar jau pasenusių dogmų. Tokių nepageldajamų universiteto profesorių tarpe minimi Svetozar Stojanovič, Ljubomir Tadič ir Zagora Pesič-Golubovič.

LIETUVOS BERŽYNUS ATEINA PAVASARIS

PREKIŲ KAINOS STAIGIAI KYLA

JAV praeito kovo mėnesyje prekių kainos staigiai pašoko. Tokių staigių ir žymių kainų pakilimų nebuvo jau 20 su viršum metų. Tik Korejos karo metu Amerika išgyveno panašų kainų pakilimą. Pirmoje eilėje maisto žemės ūkio ir kiti kasdienės apyvokos gaminiai pabrango, net iki 4, 6 nuosimčių. Specialistai sako, kad prekės dar toliau turės pabrangti artimiausių mėnesių bėgyje.

Amerikoje kalbama apie kainų kontrolės įvedimą. Profesinės sąjungos reikalauja, kad būtų imamas griežtų priemonių. Kongrese jaučiamas didelis susirūpinimas esama padėtimi.

Tuo blogiau, kad ir pramonės gaminiai pradėjo brangti. Urmo kainos, pakilo 1, 2%, o krautuvėse prekės pašoko jau 2, 1%. Tokio pramonės gaminių pabrangimo nebuvo nuo 1951 metų. Statistikos duomenimis pabrango galvijai, paukštiena, kiaušiniai. Jeigu tokiu tempu kainos kiltų, tai iki metų pabaigos jos pakiltų net iki 53%. Kainų indeksas jau dabar yra 129, 7. Tat reiškia, kad už prekes, už kurias 1967 metais buvo mokama 100 dolerių, dabar jau reikia mokėti 129 dolerius.

• EUROPOS valstybės reikalauja, kad Amerika pasistengtų gelbėti dolerio padėtį biržose. Siuloma, kad Amerika pati supirktų išmetamus biržose parduoti dolerius.

LIETUVIŲ GENČIŲ NELAIMĖS ISTORIJOJ KARTOJASI

Lietuvių literatūroje, lietuvių teatre ir dabar pagaliau lietuvių kinematografijoje legendarinio prūsų karo vado Herkaus Manto vardas pastoviai kartojamas. Prieš tai, kai iš tisa lietuvių tautos dalis – senieji prūsai visai buvo išnaikinti ir dingo istorijos miglose, paskutinis ir didžiausias prūsų pasipriešinimo žygis buvo atliktas Herkaus Manto. Prieš tai, kai iš tisa lietuvių tautos dalis – senieji prūsai visai buvo išnaikinti ir dingo istorijos miglose, paskutinis ir didžiausias prūsų pasipriešinimo žygis buvo atliktas Herkaus Manto. Prieš tai, kai iš tisa lietuvių tautos dalis – senieji prūsai visai buvo išnaikinti ir dingo istorijos miglose, paskutinis ir didžiausias prūsų pasipriešinimo žygis buvo atliktas Herkaus Manto.

Lietuviai turi ir daugiau savo istorijoje karžygiškų momentų. Juos minime nuo pat lietuvių tautos atbudimo dienų. Bet pastaraisiais dešimtmečiais Herkaus Manto vardas ir jo atlikti karo veiksmai ypatingai išryškina. Nėra jokios abejonės, kad šiuo metu viešpatuojančios ypatingos nuotaikos lietuvių tarpe išskėlė Herkaus Manto kultą.

Ne tiek protiniais apskaičiavimais, bet širdies polinkiais lietuviai suprato koks dėkingas yra Herkaus Manto žygis, kaip tik šių laikų lietuvių nuotaikoms visam pasauliui ir ypatingai dabar viešpatuojantiems sluoksniams parodyti. Lietuviai autoriai rašydami, lietuviai aktoriai vaidindami, lietuviai režisieriai spektaklius ruošdami, Herkaus Manto temoje, kaip krikščioniame veidrodyje mato patys save, jaučia tas pačias kančias, kokias anais tolimesiais laikais išgyveno artimieji broiai prūsai. Herkaus Manto tema niekur kitur negali būti taip giliai suprasta ir išgyventa, kaip tik pačioje Lietuvoje gyvenančių jos sūnų širdyse.

Herkaus Manto gyvenimą ir jo kovas pavaizduodami lietuviai gauna retą progą sukelti ir užgrudinti tautinį aktyvumą, kuris visada iš Maskvos atnešto režimo žmonių didelių įta-

VEIK PUSĖ AMERIKOS BELAISVIŲ ŽUVO

Vienas gydytojas, patekęs į nelaisvę Šiaurės Vietname, dabar sugrįžęs pasakoja tikrai šurpius dalykus.

Gydytojo paskaičiavimu 45% Amerikos belaisvių žuvo Šiaurės Vietname. Pirmiausia mityba buvo labai bloga, jokios medicininės stebimos. Čia didžiurusiškos pavydžios akys turi prisimerkti, nes tuo tarpu juk kalbama apie germaniškus (ir kryžiuočius) Lietuvos priešus. Tačiau ir mažas vaikutis Lietuvoje supranta, kad ir šiandien lietuvių tauta prieš savo akis turi ne kiek nemažesni, o dar žiauresni priešą.

Nėra jokių abejonių, kad žiūrėdami dabar Lietuvoje naujai išleista, net dviejų serijų filmą, kuriame dalyvauja labai daug vaidintojų kur nemažą masinių scenų, vaizduojančių senųjų prūsų kovas su kryžiuočiais, žmonės įkaitina savo krutinėse visai panašius, kaip anais laikais, pasipriešinimo jausmus. Todėl visa, kas liečia Herkaus Manto žygius, dabar Lietuvoje turi nepaprastą pasisekimą.

Čia turime dar vieną ir labai ryškų faktą, kurs liudija visų lietuvių didelę valią nepasiduoti tolydžio vykdomoms nutautinimo pastangoms. Šis gilus troškimas vienodai artimas ir suprantamas visiems Lietuvos sluoksniams ir kaimiečiui ir meno žmogui ir pagaliau įveltam į politinį darbą asmeniui. Šiandieninėje būklėje lietuviai sunkiai pakelia tas negeroves, kurios yra dabartinėje būklėje neišvengiamos. Bet tol, kol viešpatuoja stipri ir nepalaužiama valia visų lietuvių širdyse, nedingsta ir viltis, jog ateitis ne bus tamsi. Nors galimas daiktas, kad režimas bandys nuslopinti šias nuotaikas Lietuvoje. Deja, žinodami esamą padėtį galim represijų laukti, bet Stalino laikai praėjo ir, reikia tikėtis, ankstyvesni žiaurumai jau nepasikartos. Savo galybėje priešas irgi balkštus, jis jau nedrįsta naudoti kruviną kerštą tiems, kurie drąsiai jam priešinsis.

nos pagalbos nebuvo teikiama, o pagaliau belaisvius kankino ir jie buvo priversti gyventi nežmoniškos sąlygose. Jis pats bandė slaugyti 10 amerikiečių belaisvių, bet negalėjo jiems pagelbėti ir jie mirė.

Gydytojas pateko į nelaisvę 1967 metais, kai jo malunsparnis buvo pašautas. Iš katastrofos vietos gydytojas su grupe kitų Amerikos karių buvo varomas į Hanojų. Kelionė užtruko 57 dienas. Gydytojas sako, kad jis buvo laimingas, kai atsidadė Hanojaus kalėjime. Gydytoją mušdavo, jam uždėjo rėžius, laikė vienutėje ir kiekviename žingsnyje jį persekiojo ir be jokio pagrindo bausdavo. Pagaliau gydytoją priverstė kalbėti per Hanojaus radio dėl karo eigos. Jis dabar prisipažįsta, jog nieko pikta nekalbėjęs bet vis tiek jo kalba buvo priverstinė.

Panašiai kalba ir kiti grįžusieji karo belaisviai. Visi jie matė savo akimis, kai jų draugai miršta iš bado ir nuo nepakeliamų kančių.

AKADEMIKAS SACHAROVAS TARDOMAS MASKVOJE

Daug nusipelnęs atominių mokslų pažangoje sovietuose akademikas Sacharovas jau senai stojo opozicijon Kremlui, vadovaudamas Žmogaus Teisėms ginti komitetui ir viešai pasisakydamas prieš Kremliaus neteisėtus žygius.

Dabar neseniai jį iškviatė į Valstybės Saugumo policiją ir atliko ištisą tardymą. Ten jam buvo stačiai pasakyta, jog akademiko laikysena esanti "amoralinė". Jį kaltino, kad jis šmeižia Sovietų Sąjungą, dalyvaudamas žmogaus teisėms ginti komitete. Jam davė suprasti, kad tuo būdu jis bando įrodyti, jog "sovietų piliečiai neturi pilietinių teisių".

Akademikui Sacharovui artimi asmenys bijo, kad po to gali sekti jau griežtos represijos.

Tarp kitko reikia priminti, kad akademikas Sacharovas gavo kvietimą iš Prinstonos universiteto

ten skaityti ciklą atominės fizikų paskaitų. Dabar klausimas ar jam bus leista iš Sovietų Sąjungos, o jeigu toks leidimas ir būtų duotas, tai ar jam leis atgal sugrįžti į namus. Jam išvykus į užsienius, nuo jo gali būti atimta sovietų pilietybė. Panašių atsitikimų jau yra buvę.

CHILĖJE ĮSITVIRTINA SOCIALISTAI

Prezidentas Salvador Allende Santiago pareiškė kad jo koalicija sutvirtėjusi, nes jų rinkimų eigoje gavo naujas 9 vietas parlamente. Marksistų šalininkas Allende drąsina savo pasekėjus ir žada toliau valdyti Chiles respubliką naujoje dvasioje. Bet jis čia pat pabrėžė, kad jis nori pradėti naują socializmo kryptį praktikoje. Tai būsianti nauja "Chilės socializmo kryptis", kuri turinti didelių skirtumų su kitų kraštų socializmu.

Ta proga Santiago gatvėse įvyko Allende šalininkų demonstracijos. Neseniai vykusiuose rinkimuose Allendės koalicija gavo septynias vietas parlamente ir dvi vietas senate. Tuo tarpu Allendės opozicionieriai senate turi daugumą.

● SOVIETŲ fizikas Georgij Podiapolskis padėtas į psichiatrinę ligoninę. Jis yra griežtoje opozicijoje Kremlui bet neserga jokia psichine liga.

MASKVA TVARKO UKRAINOS SOVCHOZUS

1973 m. vasario 24 d. Kijevo radijas pranešė, kad Ukrainos sovchozų ministerija esanti reorganizuota iš respublikinės į sąjunginę – respublikinę. Tai reiškia, kad sovchozai bus tvarkomi iš Maskvos. Kadangi Kremluje nėra sovchozų ministerijos, reikia manyti, kad Ukrainos sovchozų ministerija bus žinioje Sovietų Sąjungos žemės ūkio ministerijai. Iki dabar sovchozų ministerijos buvo tik keliose respublikose. Lietuvoje nebuvo.

Vilniuje leidžiamas "Tarybinis Mokytojas" rašo, kad 1972-1973 mokslo metais Lietuvoje reikėjo laikyti lietuvių kalbos ir literatūros egzaminus kas norėjo įstoti į aukštąją mokyklą. Egzaminus laikė 9435 stojantieji. Labai gerai išlaikė – 867, gerai – 3755, patenkinamai – 4457, neišlaikė – 356. Kiek iš jų į aukštąsias mokyklas buvo priimta, laikraštis nerašo.

● LIETUVOJE įamžino muziką Joną Švedą. Jis jau 1940 m. pagarsėjo suorganizavęs Vilniaus Filharmonijos liaudies ir dainų ansamblių ir jam vadovavęs iki mirties. Antkalnio kapinėse Vilniaus miestas jam pastatys atitinkamą paminklą, prie namo Tilto g. Nr. 7 bus prikelta paminklinė lenta, ir Panevėžio pedagoginė muzikos mokykla pavadinta Jono Švedo vardu.

Nepriklausoma Lietuva

*Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!*

LEIDĖJAS – NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle 690, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje – \$7.50, visur kitur – \$8.00. Rėmėjo prenumerata – \$12.00. Adreso pakeitimas 25 ¢. Atskiras numeris 25 ¢. Administratorius F. P. Paukštaitis. Adresas: 7722 GEORGE STREET, LASALLE 690, QUEBEC.

Bendradarbių ir korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai atitinka redakcijos nuomonei. Rankraščiai trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra. Rankraščiai grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija ir leidykla neatsako.

REDAKTORIUS J. PETRĖNAS

Filmo Herkus Mantas vaidintojai: Kotryna - akt. E. Plėškytė, Mantas - akt. A. Šurna.

Marija Žukauskienė prie savo tapomo paveikslo. Jos tapybos darbų paroda buvo balandžio pradžioje New Yorke.

"GRANDINĖLĖS" šokėjai.

DAINŲ ŠVENTĖS. Šiomet sueina 100 metų nuo pirmosios latvių šventės. Toms sukaktuvėms paminėti ruošiamos dainų šventės Koelne ir Clevelande. Repertuare daugiausia žinomos patriotinės dainos, dainuotos ankstyvesnėse šventėse.

• BARITONAS ALGIRDAS BRAZIS ateinančiame Karmen operos pastatyme Chicagoje atliks toreadoro Escamillo partiją. Tame pačiame pastatyme montrealietė Gina Čapkauskienė dainuos Mikaelos partiją.

Aldonos Zailskaitės nuotrauka, New Yorke jaunimo parodoje, laimėjusi pirmą premiją.

Taip atrodo Vilniaus studentai kada jie išeina demonstruoti į gatvę.

LIEUVOS ŠAULIŲ SAJUNGA 1973 METUS SKELBIA LIEUVOS ŠAULIŲ S-GOS STEIGĖJO VLADO PUTVIO - PUTVINSKIO METAIS NUO JO GIMIMO 100 METŲ SUKAKTIES PROGA.

MONTREALIO L.K. MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPA

1973 m. rugpiūčio mėn. 3,4 ir 5 dienomis K. L. B. "Baltijos" stovyklavietėje rengia KULTŪRINE ŠAULIŲ 3-jų dienų stovyklą. "Baltijos" stovykla yra apie 100 mylių į šiaurę nuo Montrealio, gražioje Laurentijos kalnų aplinkoje, netoli nuo St. Donat, prie gražaus Lac Sylvere ežero, kurio pakrantėse jau išsikūrė apie 30 lietuvių vasarviečių.

Kultūrinėje šaulių 3-jų dienų stovykloje numatyta plati ir įdomi programa, kuri detaliais bus paskelbta mūsų spaudoje vėliau.

3-jų dienų stovyklavimo mokėstis 15.00 dol. vienam asmeniui.

L. K. Mindaugo šaulių kuopos valdyba maloniai kviečia visus JAV ir Kanadoje esančius šaulius-šaules, pirmoje Kanadoje kultūrinėje šaulių stovykloje dalyvauti.

Taip pat kviečiami ir ne šauliai ypač mūsų jaunimas, kam rūpi ir artimos šaulių idėjos.

J.Š.

"NERINGOS" JŪRŲ ŠAULIŲ KUOPOS MADŲ PARODA

"Neringos" Jūrų šaulių kuopa š. m. kovo mėn. 18 d. Montrealyje, Aušros Vartų parapijos salėje suruošė sėkmingai praėjusią moterų madų parodą. Į šį rengimą susirinko daugiau šimto žiūrovų, daugumoje moterų ir mergaičių.

Įdomu buvo stebėti, daugumoje pačių modeliutojų pasisiūtos suknetes bei vasarinius kostiumėlius. Kai kurie parodyti eksponatai buvo tikrai originalūs ir įdomūs, kiti modernaus sukirpimo bei spalvų.

Apie jų visų vertę tektų spręsti madų žinovui.

Reikėtų sveikinti "Neringos" kuopos valdybą už pasirinktą naują veiklos kryptį. Tuo būdu suteikiama įvairumo Montrealio lietuvių visuomenei ir suteikimas gražus būrys modeliutojų. Kai kurios jų

Lietuvos Šaulių Sąjungos įkūrėjas Vladas Putvinskis-Putvis.

Daugiausia jo iniciatyva 1919 metais Joninių dieną buvo įsteigta Lietuvos Šaulių Sąjunga, savanoriška šaulies ginymo organizacija. Nepriklausomybės laikais ji buvo paplytusi visoje Lietuvoje. Jos veikla turėjo ypatingos reikšmės mūsų kaimo jaunimo gyvenime. Ilgainiui sutvirtėjo šaulių kultūrinę veiklą. Kuopos rengdavo kaimuose vaidinimus, turėjo savo chorą ir vykdavo visas Lietuvos šaulių suvažiavimus. Šaulių Sąjungos patriotinės dvasios ugdytojas buvo pirmasis jos pirmininkas Vladas Putvinskis-Putvis.

lietuviško veido broožais ir elegancija galėtų būti stiprios varžovės ir tarp iškilų firmų išreklamuojamų modeliutojų.

Madų parodą trumpu žodžiu atidarė E. Krasovskienė, o visą daugiau valandos užtrukusią programą sėkmingai ir įdomiai pravedė A. Urbonavičienė ir L. Pelletier.

Viso buvo parodyta 34 atskiri modeliai, kuriuos modeliavo devynios modeliutojos, Rima Tekutytė, Marytė Kazlauskaitė, June Mockutė, Aldona Juodkojytė, Vidune Urbonavičiūtė, Lilija Jonelytė, Patsy Venta ir Jacinta Gustainytė.

Pirmą premiją, kuria paskyrė D. L. K. Vytauto klubas - J. Stankaitis laimėjo Rima Tekutytė už lietuvišką tautinį rūbą. Antrąją premiją kuria paskyrė Br. Kirstukas, laimėjo June Mockutė už va-

sarinį kostiumėlį ir trečiąją premiją paskirta J. Žavio laimėjo Marytė Kazlauskaitė už balinę sunkele.

Programai pasibaigus visi dalyviai buvo pavaišinti užkandžiais ir kavutė.

Pirmąją "Neringos" kuopos bandymą galima laikyti pasisekusiu, tačiau ruošiant kitą kartą vertėtų stengtis parodyti daugiau modeliutojų ir didesnio įvairumo. Tarp jaunų mergaičių būtų malonu pamatyti ir vyresnio amžiaus moterų, kartu ir mokyklinio amžiaus mergaičių ir berniukų.

Trumpos pertraukėles metu ar nevertėtų papildyti švelnia muzika, kas suteiktų tam tikrą jaukumą. O svarbiausiai pageidautina geras apšvietimas ir tvirtą negirgždantis modeliutojų takas.

Pasirinktą veiklos kryptį

KAIP PILENŲ GINĖJAI

Ant žeminės lubų granatos sproginėjo,
Užtvaros suvirpo su dulkių stulpais.
Automatų kulkos cypė ir dejavo,
Susimaišė šauksmas su keiksmų garsais.

Be vilties kautynės jau prie galoėjo,
Kas minutę krito vienas iš savų,
Be baimės ir skundo jie pastangas dėjo,
Gyviems nepalikti ir mirti kartu.

Žinojo, kad kančios stribų rūsiuose
Nedaug kas išverti galėjo,
Bijojo dėl kitų draugų miškuose,
Kuriuos kančiose išduoti galėjo.

Kada automatai visai ištuštėjo,
Dar likę sužeisti kovojo narsiai,
Bet turint mintyje, kad nusilpt galėjo,
Paspaudė paruoštą sau miną šaltai.

Dabar ten pušyne tarp eglėlių stuobrų,
Įdubęs paviršius primena šurpiai
Kaip laisvę jie gynė nuo priešų žiaurių
Ateityje liks mitas, kaip Pilenų kapai.

Pr. DIKAITIS.

tį pageidautina pakartoti ir ateinančiais metais.

J. Šiaučiulis TORONTO VL. PUTVIO ŠAULIŲ KUOPA

Kovo mėn. 4 d. Lietuvių namuose 1573 Bloor St. W. kuopa turėjo savo narių metinį susirinkimą. Susirinkimą atidarė kuopos valdybos pirmininkas St. Jokubaitis. Susikaupimo minute buvo pagerbtas Lietuvos Šaulių Sąjungos įkūrėjas Vladas Putvis ir visi už Lietuvos laisvę žuvę šauliai. Susirinkimui pirmininkavo Dr. K. Liutkus sekretoriavo V. Pečiulis.

Apie kuopos veiklą pranešimus padarė pirm. St. Jokubaitis, moterų sekcijos vadovė Š. Jonikienė, jos vadovė Š. Jonikienė, išdininkas Mockus, sporto-šaudymo vadovas Savickas ir kontrolės komisijos Dr. K. Liutkus.

Senoji valdyba aklamacijos būdu perrinkta dar dviejų metų terminui, išvykus buvusią sekretorę S. Daugeliene, jai nebesutikus jos vieton išrinktas V. Stočkus.

Kuopa iš savo izdo paskyrė auką Toronto šeštadieniniai mokyklai 20 dol. ir L. Š. S-gos T. spaudos ir informacijos fon-

dui atskiria surinkta 28 dol.

MONTREALIO "RAMOVĖNŲ" SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

Balandžio mėn. 8 d. Aušros Vartų parapijos salėje, šaulių būstinės kambaryje, įvyko L. V. S-gos "Ramovė" Montrealio skyriaus metinis narių susirinkimas.

Susirinkimą atidarė ilgametis skyriaus valdybos pirmininkas P. Keturka.

Susirinkimą pravedė J. Šiaučiulis, sekretoriavo P. Gabrys, susikaupimo minute prisiminti visi kariai, žuvę už Lietuvos laisvę. Įsklausyti skyriaus pirm. P. Keturkos, išdininko A. Kalvačio ir A. Žiuko kontrolės komisijos metinės veiklos pranešimai.

Nutarta ateinančių rudenį surengti platesnio masto rengimą, ir pradėti ruošti artėjančio dvidešimtmečio iškilmingam minėjimui.

● Balandžio mėn. 14-15 dienomis Detrote įvyko L. Š. S. T. atstovų suvažiavimas.

Suvažiavimą globojo Detrito Stasio Butkaus ir "Svyturio" Jūrų šaulių kuopos.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Žmogaus vystymosi Žemėje amžius siekia 600-800 tūkst. metų. 4000 m. pr. m. e. Žemėje gyvenone daugiau kaip 10 mln. gyventojų. Per 4000 metų žmonių padaugėjo 10 kartų ir mūsų eros pradžioje jų gyveno 100 mln. 1950 m. žmonių jau buvo 2,4 milijardo, 1970-3,7 milijardo, o remiantis Jung. Tautų duomenimis, 2000 m. žmonių bus apie 7 milijardus. Dabar natūralus žmonių prieaugis visoje mūsų planetoje kasmet sudaro apie 70 mln. žmonių. Girsta apie 130 mln., miršta 60 mln. Mirimų priežastis dar dažnai būna badas ar nepilnavertė mityba.

Šiuo metu maistu pakankamai pasirūpina tik 30 pramoninių šalių šiaurinėje vidutinio klimato zonoje, kurioje gyvena maždaug 1 mlrd. žmonių. Kitų 70-ties mažiau išsivysčiusių šalių gyventojai, sudarą apie 2 mlrd., pakankamai maisto negauna ir daug kasmet miršta iš bado.

Kasmet priaugantiems 70 mln. žmonių toli gražu ne kasmet pagaminama maisto produktų. Ypač sunkioje būklėje yra vadinamosios "trečiosios" zonos (neapsirūpinančios savais maisto produktais) šalių gyventojai. Šiai zonai priklauso dauguma Lotynų Amerikos, Azijos ir Afrikos gyventojų. Išimti sudaro Japonija, Meksika, Taivanas ir kt. Sunki padėtis yra Pakistane, Turkoijoje ir kai kuriuose kituose kraštuose.

Kadangi kol kas neįmanoma apriboti gimimų,

žmonių skaičius Žemėje iki 2000 m. padvigubės. Kad jiems užtektu maisto, per likusius tris XX a. dešimtmečius maisto produktų gamybą reikės patrigubinti.

Kaip būtų galima išspręsti šį klausimą?

Dabar maisto produktų gamybai didinti yra trys keliai: žemės naudmenų ir augalijos bei gyvūnijos produktyvumo didinimas, jūrose ir vandenynuose esančių baltyminių medžiagų panaudojimas ir sintetinių maisto produktų gamyba. Visų šių trijų šaltinių galimybės yra labai didelės. Kiek žmonių galima būtų išmaitinti Žemėje? Nuomonės labai skirtingos: nuo 100 mlrd. iki fantastinių-13000 mlrd.

Iš visos Žemės suasmos paviršiaus, kuri sudaro maždaug 13 mlrd. ha, šiuo metu dirbama tik apie 1,5 mlrd. ha. Dirbamos žemės plotą būtų galima padvigubinti arba gal net padidinti iki 4 mlrd. ha. Tačiau vargu ar galima tikėtis, kad iki XX a. pabaigos bus žymiai išplėsti dirbamos žemės plotai. Mat, plečiant dirbamos žemės plotus, reikalingi dideli kapitaliniai įdėjimai, o juk jau dirbamose žemėse galima gerokai pakelti derlingumą, taip pat efektyviai panaudoti kitus maisto produktų šaltinius. Plečiant dirbamos žemės plotus, reikia spręsti ir vandens problemą, nes daugelį jų reikės drėkinti. Įdomu pastebėti, kad dabar iš visų kritulių tik 5% tenka dirvų drėkinimui.

Didžiules perspektyvas turi augalininkystės ir gyvulininkystės produktyvumo kėlimas. Vykdomi didžiuliai darbai, siekiant išvesti labai derlingas kukurūzų, ryžių, sojos, kviečių, sorų ir kitų kultūrų veisles. Kukurūzų derlingumą šalių numato įvairiomis priemonėmis padidinti daugiau kaip 5 kartus ir pasiekti 200 cnt/ha grūdų derlių.

Daugelyje šalių mokslininkai tyrinėja, kaip padidinti gyvulininkystės produktyvumą. Ištobulinius mechanizaciją, kaiulininkystę našumu turės prilygti paukštinkystei.

Didelius baltymingo maisto rezervus slepia vandenynai. J. T. paskelbė duomenis, kad vandenynai kasmet išaugina apie 130 mlrd. t. įvairių dumblių, kurių dabar žmonės suvartoja labai menkus kiekius, apie 23 mlrd. t. žuvų ir moliuskų.

Didžiulė jūrų ir vandenynų augmenijos dalis, vadinamasis fitoplanktonas, yra mikroskopinio dydžio ir jį atskirti nuo vandens, surinkti ir panaudoti šiandien dar gana sunku. Tačiau kasmet vis daugiau išgaunama iš jūrų ir įlankų vandenyse renka daugybę maistingos vandens augmenijos. Prieš kurį laiką buvo pastebėta, kad kai kurių Čado respublikos rajonų gyventojai gamina paplotelius iš vandens augalų, vadinamų spirulina. Šie augalai auga Čado ežere, kurio vande-

nyje gausu mineralinių druskų. Iš tokių vandens augalų, augančių Meksikos ežeruose, gaminosi maista senovės astekai. Spirulinoje yra 60-80% baltymų-3 kartus daugiau, negu gyvulių mėsoje. Vadinasi, spirulinos paploteliai yra daug maistingesni už steiką. Šiuo metu Prancūzijos ir Meksikos laboratorijose mėginama spiruliną auginti dirbtiniuose basienuose, kuriuose palaikoma atitinkama druskų ir anglies dvideginio koncentracija bei temperatūrą. Bandymai jau parodė, kad iš 1 ha tokių spirulinos "plantacijų" galima gauti 40-45 t. spirulinos masės arba 25 t. baltymų, o iš gyvulinių baltymų 1 ha plote galima gauti tik apie 40 kg, taigi 625 kartus mažiau.

Išplėsti vandenynų žuvų sugavimą galimybės yra didžiulės. XX a. pradžioje buvo sugaunama kasmet po 4 mln. t. žuvų, dabar jos pasaulinis sugavimas išaugo iki 60 mln. t. Žuvų sugavimas kasmet auga 6-8%, t. y. žymiai sparčiau, kaip gyventojų skaičius Žemėje. Tačiau gaudymo priemonės, kurias mes naudojame, yra dar pernelyg tradicinės ir primityvios. Pažangesni gaudymo metodai, visų pirma, elektroniniai įrenginiai, kuriais susekami žuvų telkiniai, žymiai pagreitina tinklų traukimas ir netgi žuvys įviliojamos į tinklą, artimiausiais dešimtmečiais įgalins gerokai padidinti žuvų sugavimą. Manoma, jog 2000 m. pasaulyje žuvų bus sugaunama

apie 150 mln. t. Tai viebam žmogui sudarys truputį daugiau kaip 20 kg per metus.

Reikia gausiau vartoti žuvis ir moliuskus, kurie dar gana ribotai vartojami. Antai daugelyje vandenynų rajonų gausu kalmarų, tačiau kaip maisto produktus juos vartoja tik Japonija ir Viduržemio jūros šalys.

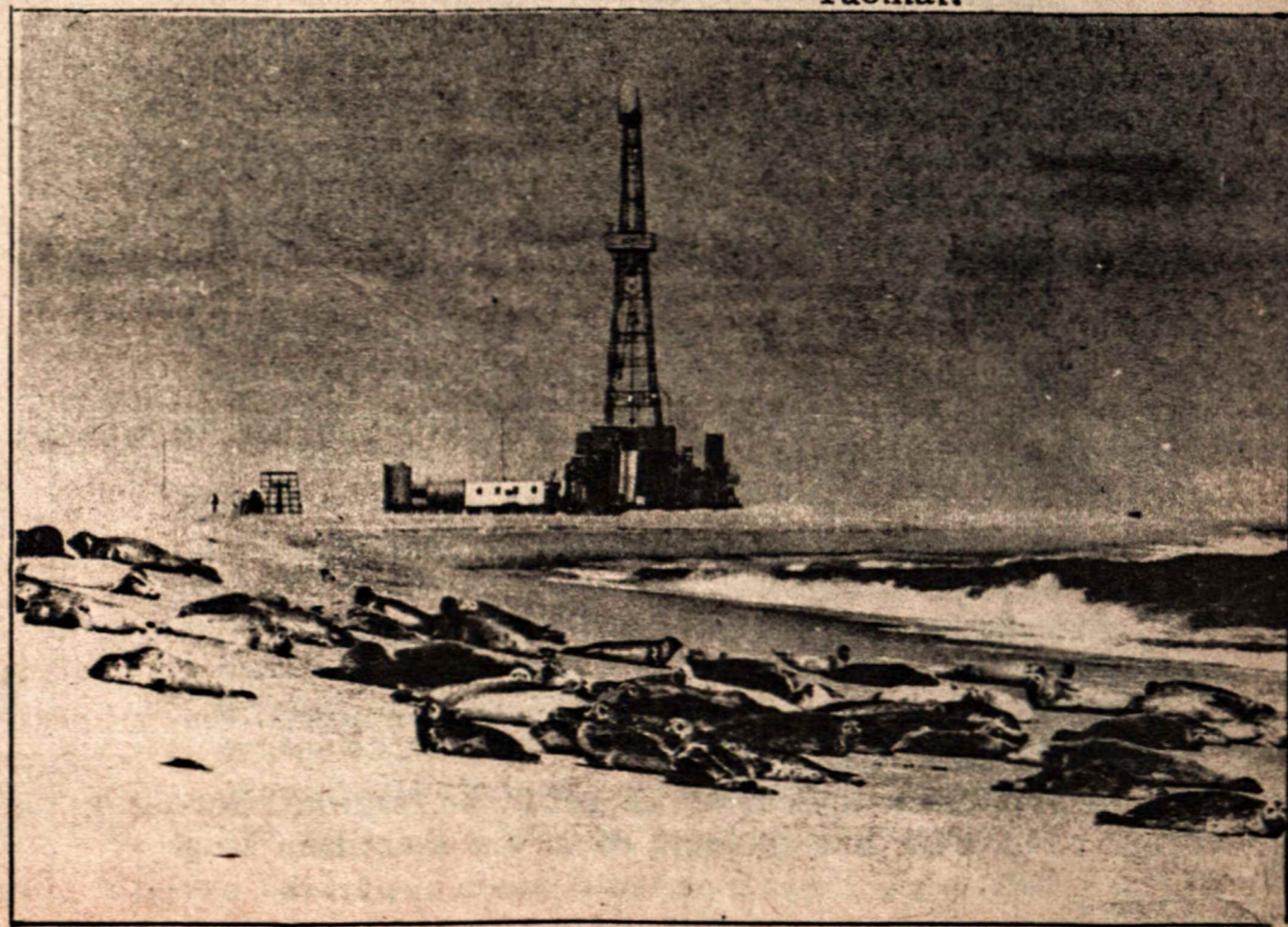
Tik pastarajame dešimtmetyje imtasi didesniu mastu perdirbti ir tiesiogiai ar netiesiogiai žmonių maistui vartoti menkavertes žuvis. Šios rūšies žuvis perdirbamos į žuvų miltus, kurie tam tikromis dozėmis šeriami gyvuliams. Taip žuvų miltai paverčiami įprastą mums baltymų formą-mėsą, kiaušinius, broilerius. Žmonių maistui iš šių žuvų rūšių gaminamas žuvų baltymų koncentratas, kuriame nepaprastai gausu proteinų. Sausus koncentrato miltus galima laikyti neribotą laiką ir lengvai transportuoti.

Daugelyje šalių bandoma produktyviai panaudoti vėžiagyvius, kurių metinė produkcija sudaro ne mažiau kaip 50 mln. t. auginti vertingas žuvis. (B.d.) Apačioje:

Nuo Nova Scotia už 400 mylių yra Sable sala Atlanto vandenyne. Čia buvo puiki gamta, daugybė įvairių gyvulių. Bet dabar surasta nafta ir prasidėjo šios salos modernizavimas atnešęs salos gamtai ir gyvūnams nelaimę. Yra pavojus, kad gyvūnai išnyks. Daugiausia kenčia nuo užteršiamo vandens ruoniai.

Sernas Lietuvos miškų pabaisa.

PFTRAS MATEKŪNAS

(iš praėito numerio)

Kaune, jos garbei, Kova skienės namuose buvo surengtos vaišės. Kaune neilgai jai teko išbūti, nes rusai su žymiai didesnėmis jėgomis pradėjo pulti, norėdami atsiimti Kauną. Jai teko su savo daliniu atlaikyti didelį rusų puolimą dešiniajame sparne, kuris taktiniu atžvilgiu buvęs pats blogiausias. Per kautynes ji vos tik nepateko į rusų rankas. Ją išgelbėjo vienas karininkas, atidavęs jai savo arklį.

Pralaimėjusi kovas dėl Vilniaus ir Kauno, lenkų kariuomenė, persekiojama rusų, traukėsi Raseinių link. Sukilėlių praretintos eilės buvo papildomos naujai įstojančiais.

Generolas Gelgudas, pasitaręs su gen. Chlopovskiu ir kitais generolais, nutarė užimti Šiaulius. Prieš vykdant tą operaciją, jis pasiuntė ta kryptimi gurguolę. Ją apsaugoti buvo pavesta 25-tajam pulkui, kurio l-mos kuopos vadas buvo Emilija Platerytė. Pakeityje gurguolė buvo rusų staigiai užpulta. Per šias kautynes Emilija Platerytė parodė didelę drąsą ir sumanumą. Po kautynių 25-tas pulkas, netekęs dalies gurguolės, pasitraukė Kuršėnų link. Tai buvo paskutinės kautynės, kuriose Emilija Platerytė dalyvavo. Po įvairių pralaimėjimų Karo Taryba nutarė sukilimą baigti ir, būriai pasidalinę į tris grupes, traukėsi prie Rytprūsijų sienos.

Generolas Gelgudas, perdavęs vyriausią vadovybę gen. Rolandui, su savo kariuomenės dalimi pasitraukė į Kuršą, o gen. Chlopovskis, prie kurio prisijungė Emilija Pla-

EMILIJA PLATERAITĖ

terytė su l-ma kuopa-į Prūsijos pasienį. Kai gen. Chlopovskis pasakė, kad reikės pereiti per sieną į Prūsiją ir atiduoti ginklus vokiečių kariuomenei, sukilėlių tarpe kilo didelis pasipiktinimas. Ypačingai jaudinosi Emilija Platerytė. Kai Gen. Chlopovskis jos užklaupęs, kur ji mano bėgti, ironiškai atakiusi: -Laimingos kelionės. Keliaukite sau, jei norite. Aš, kol gyva būsiu, kovosiu už tėvynę. Geriau pralaimėjus mirtį, negu baigti

laisvės kovą su tokiu nužeminimu.

Emilija Platerytė su savo drauge Marija Rašanavičiute, pusbroliu Cezariu ir kitais, atsisveikinus su Ignu Domeika, kuris ją laikė didele lietuve patriote, miškais ėjo į pietus, kur dar tikėjosi susitikti sukilėlių būrį ir prie jo prisijungti. Jie ėjo per miškus ir pelkes, kad nepatektų į rusų rankas. Maitinosi džiovinta duona ir miegojo miškuose. Emilija Platerytė kelionėje taip išvargo, kad net apalpo ir ilgai išbuvo be sąmonės. Cezaris Plateris ir jos artimi draugai nunešė ją į Justinavos kaimą, kuris priklausė Albavičių dvarui esančiame Seinų apskr., Kapčiamiesčio parapijoje. Atgavusi sąmonę ji paprašė, kad ją paliktų, nes jos gyvenimas baigiasi, o Cezariui Plateriui ir kitiems likimo draugams liepė eiti ir toliau dirbti dėl tėvynės. Iš Justinavos kaimo Cezaris Plateris ją perkėlė į Albavičių dvarą, kur dvarininkai Albavičiai nepaprastai ją rūpinosi. Prie jos paliko tik M. Rašanavičiutė. Cezaris Plateris ir kiti išvyko į Lenkiją, o iš ten, sukilimui pasibaigus, į Prancūziją.

Emilija Platerytė, būdama geroje priežiūroje, pradėjo sveikti. Kad ją kas neįtartų, ji pasivadino Korvinskaitės slapyvardžiu. Tačiau, sužinojusi, kad Varšuva kapituluavo ir gen. Rybinskis su kariuomene perėjo į Prūsiją, ji nepaprastai išgyveno ir jos liga atkrito, nes dingo paskutinė viltis išlaisvinti tėvynę. 1831 m. gruodžio mėn. 23 d., kūčių išvakarėse, Emilija Platerytė mirė. Ji buvo palaidota Kapčiamiestyje, netoli Veisėjų.

VILNIUJE 1919 METAIS

(Ištrauka iš J. Gliados romano "Sunkiausiu Keliu")

Abu juodu nė nepasijuto, jog buvo sustoję gatvės užuovėjoje. Prieš juos į akis strigo didelis langas, užkaltas faneros gabalu. Atokiau tęsėsi aukštoka tvora. Vieta atrodė kaip tyčia parinkta slaptiems susitikimams.

— Apsaugos Komisijoj — visi nekariškiai, — numojo ranka jaunas karininkas. — Šilingas, Alekna, Gira ir Banaitis. Tai puikūs patriotai, bet, deja, nekariškiai! Kokia iš jų Apsaugos Komisija, jeigu nemoka ginklo vartoti? Dar, tiesa, karo gydytojas Nagevičius. Ir žinote, ko jie nori?

— Ko gi?

— Nori visuotinio lietuvių karininkų suvažiavimo. To jie nori! Dabar mitinguojame dešimtimis. Jie nori sukviesti masinį mitingą.

— Kam gi to reikia?

— Jie nori, kad mes patys, karininkai, išspręstume, kokioj organizacinėje struktūroje turi pasireikšti Lietuvos kariuomenė. Tartum tai būtų kuriamasis kariuomenės seimas.

— Kur yra Taryba? Adresas? — paklausė Slezevičius, staiga jausdamas skubų, neatidėliotiną reikalą kalbėtis, atrasti bent sprendimo apmatų. Klausimų sukilo iš karto tiek daug, kad reikėjo eiti, skubėti, aiškintis.

— Jurgio prospektas, vienuoliktas numeris — buvos atsakymas. . .

Didelis miestas atrodė gyvas, bet skurdus. Buvo žvarbokai šalta. Pėsčiųjų daug. Visi skubėdami žengė šaligatviais. Nosys ir skruostai rauda nuo žvarbo, aky-

se buvo dažnos ašaros, įpūstos vėjo. Atrodė, kiekvienas gyveno ir alsavo savo miglotai nujauciama, bet nelinksma ateitimi. Ateitis visais atvejais beviltiška, ir kaip besiantinančios audros dundesiai vis plito gandai, kad bolševikai jau Daugpily, kad jie įžengė į Salas ir Molodečną.

Kažkur pogrindyje spurdėjo lenkų legionas, apgailėtinai skurdus kovai su raudonąja armija. Mistiška žvakė prieš vėją — atrodė Lietuvos Taryba su popierinėmis ginkluotomis pajėgomis. Tikra penktoji kolona, vėl atgyjanti po vokiečių sunaikintos kapsukinės darbininkų kolonos, baidė žmones. Laikinoji revoliucinė Lietuvos ir Baltarusijos vyriausybė reklaminius grasino Kapsuko ir Angariečio vardais. . .

Karininkų suėjimuose dalyvaudavo bent pora tuzinų asmenų. Jų tarpe buvojo pulkininkas Kubilius, kapitonas Velykis, kapitonas Bizokas, poručikas Jakštas, karininkai — Variakojis, Giedraitis, Žilinskas, Škirpa, Natkevičius, praporščikas Ruseckas, veterinarijos gydytojas Kancleris-Drapas, gydytojas Alseika, Žmuidzinaičius ir kiti, nepatekę atmintin ir sąrašuosna.

Tarybos narys Petras Klimas, kuris rodė daugiau dėmesio karininkų sielvartui, informuodavo susirinkusius apie dabartinio meto padėtį, kalbėjo apie Tarybos politiką, apie krašto valdymo perspektyvas. Vyraujančia diskusijų mintimi skambėjo pasipiktinimas esančia padėtimi. „Mes nebegalime taip delsti toliau“, — rėkė karininkai. Keli susirinkimo dalyviai, ką tik atvykę iš provincijos, pasakojo apie nuotaikas kaime ir mažesniuose miestuose. Ir iš ten sklido tos pat mintys: reikia ginkluotis!

Kadangi Klimo pranešime nebuvo užtikrinimų, kad Taryba būtų ėmusis kokių nors žygių lietuvių kariuomenei kurti, tai karininkai pradėjo svaidytis prie-

Jos atminimui buvo pastatytas granito paminklas, kuriame buvo iškalta jos vardas, gimimo ir mirimo datos.

Emilija Platerytė savo drąsiais žygiais primina mums prancūzų karžygę Joaną D'Arc. Svarbiausias jos gyvenimo tikslas

buvo išvyti rusus iš Lietuvos, kaip Joanos D'Arc-anglus iš Prancūzijos. Jos garbei yra parašyta, net penkiomis kalbomis, eilėraščių Adomas Mickevičius ją apdainavo poemoje "Pulkininko mirtis", Antanas Vienuolis parašė dramą "1831 metai", kur pavaizduoja jos veiklą sukilime. Zarasų mieste jos vardu pavadino gatvelę, kurioje ji su savo sukilėlių

būriu, žygiuodama pro Zarasus į Daugpilį, kelioms minutėms buvo apsistojusi. Vytauto Didžiojo Muzėjaus įkūrėjas, generolas Vladas Nagius-Nagevičius, įvertindamas kilnius jos žygius, jos portretą, nupieštą dail. V. Kosčiuškos, iškabino muzėjuje greta gen. T. Kosčiuškos, gen. A. Gelgudo ir kitų žymiųjų Lietuvos sukilimo vadų portretų. "Karys"

ANYKŠČIŲ PUNTIUKAS GRIMSTA Į ŽEMĘ.

JŲ NORIMA
PERKELTI
Į KITA
VIETĄ.

"Literatūros ir Meno" savaitraštis kovo 31 paskelbė Romo Sadausko rašinį antrašte "Puntuko laukla kelionė?" Str. autorius nurodo, kad garsioji Anykščių išžymybė - Puntukas kiekvienį metą vis smingas gilyn ir todėl netoli moje ateityje jis galės iš netekto savo gražiosios išvaizdos. Nesimatyti ir skulptoriaus B. Pundžiaus iškalto Dariaus-Girėno bareljefo su jų testamentu.

PER METUS

NUGRIMZDO 4,4 CM.

Ypatingai dėkinga Puntukui buvusi šių metų žiema. Žemės gruntas buvęs labai menkai teišalęs ir nuo pr. metų rudens Puntukas nugrimzdęs net 4,4 centimetro.

Scena iš Grandinėlės koncerto Toronte.

J. Carlos nuotrauka

kaištais. Jie kaltino Tarybą neveiklumu, ir dar sunkiau. Tada Klimas atkirto tokiu pat priekaištu: „Jūs patys tikrai mitinguojate ir nieko konkretaus nedarote...“

— Kas gi dabar Taryba? — paklausė Sleževičius, išleidęs į pokalbį su vienu karininku, sustojęs netoli Tarybos rūmų.

— Šilingas, — sarkastiškai atraportavo vyras.

— Ir kas gi vyriausybė?

— Petras Leonas, — atsakė karininkas.

Vidudienis buvo sklidinamas šaltų miglų. Kilo vėjas.

— Argi Molodečnos pūga atsiveja mane Vilniuje? — pokštiškai pasakė Sleževičius, aukščiau užsegdamas apsiaustą.

Jam dabar atrodė, kad buvo naivus vaikiškas galvojimas šaltame vagone laukti advokatūros Vilniuje. Dabar ne profesija, bet net ir ne politika, o šurpi kova dėl egzistencijos smalsiai ir brutaliai spoksojo į kiekvieno akis.

Ir pagaliau jis pamatė: lietuvių esama Vilniuje!

Tai buvo pažuliamie stiebe iškelta trispalvė. Vėliava plevėno prie Krašto Vyriausybės rūmų, kur buvo įsikūrusi Lietuvos Taryba. Kažkaip pakilu matyti tą ilgų kovų, trapių vilčių ir karčių apmaudų simbolių prie didelių rūmų fasado.

— Mano pavardė Sleževičius; aš einu pas poną Šilingą, — pasakė jis jaunam sargybiniui, kuris kažkaip linksmai ir per daug jau nekariškai stovėjo prie durų, gindamasis nuo žvarbo ir vėjo.

— Tik tu, brole, nesušalk, — nusišypsojo jaunuoliui, kuris turėjo keistą, jam nematytą mažą šautuvą ir buvo vyžuotas.

— Ženkite, ponas, — kimiai pasakė sargybinis, — ponas Šilingas neseniai atvyko.

Koridorius, kurį įžengė Sleževičius, buvo aukštų skliautų, tamsus ir dundandčiai tuščias. Grindys nešvarios, matėsi šiaudų pakratų, riogsojo sulūžęs, tarytum čion išmestas stalo. Sleževičius, stebėdamas patalpą ir jos nepriežiūrą, paėjo toliau. Jis sugavo žvilgsniu ant vienos iš daugelio durų popierių su užrašu: „Valstybės Taryba“.

Nesibeldęs, pradare duris. Belstis ir nereikėjo. Tai buvo antras sargybinis būstas, skaitant pirmuoju vyžuotą jaunuolį prie durų. Keletas kareivių, džiaugdamiesi šiltai prikūrenta patalpa, kortavo, susigrūdę prie stalo. Virš stalo, nuo aukštų lubų karojo elektros lemputė be gaubto. Langas didelis, bet nedaug šviesos ir lauke. Migla prigesino saulę.

— Kur čia eiti pas poną Šilingą? — paklausė Sleževičius, kareiviams smalsiai sužiūrus į jį.

Atkištiniu piršto dūriu nuo kortų stalo vienas iš kareivių parodė Šilingo kambario duris.

3

Mandagiai pasibeldęs, bet neišgavęs balso, kviečiančio įeiti, Sleževičius pradare duris.

Kambarys buvo erdvus ir labai aukštas. Viskas jame tamsiai ruda: sienos, milžiniška koklinė krosnis, lango užuolaidos. Pats kambarys beveik tuščias. Prie didelio rašomojo stalo, abiem alkūnėmis įsiremęs į jo briauną, nuleidęs ūsais ir barzda apžėlusį veidą, Sleževičiaus senas pažįstamas baronas Šilingas atidžiai studijavo tekstą plačiame popieriaus lakšte.

Bu s daugi au.

* KULTŪRINIS PUSLAPIS *

MIRĖ
PABLO PICASSO

Pablo Picasso

Turėdamas 91 metus amžiaus Prancuzijos Viduržemio pakrantėje mirė Pablo Picasso. Tai pat žymiausias ir labiausia iškilęs mūsų laikų dailininkas modernistas. Jis daugiausia išpopuliarino kubizmą, nors pats keitė savo meno polinkius ir jo gyvenime buvo keletas skirtingų periodų. Jo tėvai kilę iš Ispanijos, bet jis pats didžiąją savo amžiaus dalį išgyveno Paryžiuje. Jo draugai buvo žymiausi šių laikų visų tautų menininkai. Tarp kitų buvo ir

MARIJOS TEREZOS PORTRETAS

AUTORIUS TURI
ŽODĮ

Savo kūrybiniame kelyje daugelis mūsų meno žmonių, ypatingai rašytojų sutinka prėkaištus tik todėl, kad bando savitai pavaizduoti gyvenimą ir nesilaiko jau išgyvenusių, o kartais ir nusigyvenusių formų.

Mūsų tarpe dar neišnyko polinkis cenzuruoti, neleisti, braukti šalin visa tai kas mums dabartinėse nuotaikose eina " prieš plauką ".

Dalnai panašioje būklėje atsidūrė ir M. Čapkauskas, kurio nauja knyga " Nazareto Malūnas " neseniai pasirodė viešumoje. Su šiuo veikalumi mūsų laikraštis buvo savo laiku kiek susijęs, nes buvo spausdinamos jo kai kurios ištraukos. Jos buvo nutrauktos, po

Applinair, kilęs iš Lietuvos, rašytojas ir meno teoretikas, daug padėjęs Picasso meno idėjas paskleisti pasaulyje. Ne visi Picasso vienodai vertino, vieni jį smerkė, kiti kėlė į padanges. Bet visi vienodai jo asmenyje matė stambią meno pajėgą, dariusią neišpasakytą įtaką į jaunuosius menininkus. Jaunoji lietuvių dailininkų karta irgi buvo jo smarkiai paveikta.

M. ČAPKAUSKAS

kiek laiko vėl pasirodė. Pasirodė ir dingo. Tai paseka laikraščiu padarytų užmetimų. Buvo tokių, kam šis raštas buvo nepriimtinas. Gal perdėtas jautrumas, gal nenoras suprasti autorius polinkius, nežinia... Tik " dėl tos, vadinamos, šventos ramybės " kalbamos ištraukos dingo.

Iš atskirų posmų dažnai sunkoka spręsti apie visą veikalą. O dabar, kai šį raštą galima ištiesai pažinti, yra gera proga nuspręsti, kas buvo teisingas, o kas klydo.

Šiuo tarpu autorius, būtent M. Čapkauskas turi žodį ir gali nevaržomai kalbėti kas jam labiausia rūpi ir kas kelia jo širdyje nerimą. O jau skaitytoju valia veikalą priimti, pripažinti, arba jį pasmerkti.

M. Čapkauskui netruksta originalumo. Jis turi drąsos kalbėti apie daiktus, apie kuriuos kiti nutyli. Kaip ten bebūtų, o tenka pripažinti, kad M. Čapkausko pavaizduoti charakteriai yra ryškūs, nubrėžti kieta ranka. Veikalo eigoje susidaro gan aštraus pobūdžio kolizijos, kurios patraukia dėmesį.

M. Čapkauskas dialogus valdo geru sakingumu. Pas jį randame supintus kasdienio gyvenimo įvykius ir čia pat sentencijos iš Biblijos, o dažnai pasitaiko ir filosofiniai bandymai.

M. Čapkauskas savo rašte mėgina gilintis į gyvenimiškas painiavas. Vienoje vietoje jis mini " teisybę švaresnę už ryto rasą. " Ir aplamai jo pavaizduoti veikėjai nesikalba lengvapėdiškai, jiems vis rūpi išspręsti tuos sunkius klausimus, kurie nepasiduoda lengvai išsprendžiami.

M. Čapkauskas ne naujokas literatūroje. Jis yra autorius jau kelių knygų. Bet jis, kiek sprendžiama, nepriklauso kuriai nors srovei, jis stengiasi surasti savo atskirą kelią. O tai nėra lengvas reikalas. Daug paprasčiau rašyti priimtos, nekomplikuotos nuotaikos apyskaites ir džuginti nuobodžiaujančias skaitytojas.

DVI AKI

NEPRIKL AUSOMA LIETUVA

Už tuos pinigus bus įrengta nauja irigacijos sistema. Numatoma reguliuoti upių St. Mary ir Bow tekme.

● **FEDERALINE** sveikatos komisija kreipėsi į vyriausybę, reikalaudama, kad kiekvienas cigarečių pakeičiamas turėtų įrašą: "Dėmesio! Rūkymas pavojingas jūsų sveikatai, jūs galite mirti nuo vėžio, nuo širdies priepuolio, galite susirgti bronchitu ir kitomis ligomis".

● **KANADOJE** irgi pradėtas mėsos boikotas. Bet tuo tarpu, kai JAV jis vyksta gerai organizuotai, tai čia jo žymės tuo tarpu tėra menkos. Bet vis tik pastebėta, kad dideliuose marketuose mėsos gaminiai mažiau perkami. Greta to sumažėjo ir galvijų skaičius skerdyklose. Spėjama, kad fermeriai, numatydami mėsos boikotą, mažiau gyvulių gabena į rinką.

Federalinis žemės ūkio ministeris Whelan aiškiai nusistatęs prieš boikotą. Jo manymu, jokios naudos iš to nebus, tik bus dezorganizuota rinka. Jis mano, kad jautienos kaina iki šio laiko Kanadoje buvo per daug žema. Jeigu fermeriai pasiliks galvijus, tai vėliau susidarys dideli ūkiniai sunkumai, kai rinkoje atsiras per daug mėsos pasiulos. Mėsos boikoto akcija neturėtų būti nukreipta prieš fermerius, o jų interesus. Bet patys boikoto organizatoriai

nelinkę eiti prieš fermerius, jie daugiau nukreipia savo akciją prieš gausius tarpininkus, kurie kaip tik daugiausia pabrangins visus produktus.

● **MINISTERIS HAIDASZ** yra nusistatęs lankyti atskirus miestus, susitikti su atskirų tautybių atstovais ir susipažinti su jų pageidavimais. Vancouveryje jis išbuvo tris dienas ir lankė daugelį tautinių grupių susirinkimų. Ministeris susitiko su etninių laikraščių atstovais, kalbėjosi su religinių organizacijų žmonėmis. Savo pasakytose kalbose ministeris Haidasz užtikrino, kad dabartinės vyriausybės troškimas pagelbėti atskiroms tautybėms išlaikyti savo kalbą, savo papročius ir kultūrinę tradicijas. Pačios tautinės grupės turi pasirūpinti savo egzistencijos palaikymu.

● **OTTAWOJE** vyriausybės nusistatymu dabartinis oro uostas turės būti perkeltas į šiaurę nuo miesto. O iki šio laiko oro uosto užimamas plotas bus išplėtimui ir naujoms statyboms.

● **ALBERTOS** provincijai federalinė vyriausybė paskyrė 30 milijonų dolerių.

● **ONTARIO IR QUEBEC** provincijose numatoma padidinti telefono mokesčius. Tam reikalui jau gautas Canadian Transport Commission sutikimas. Telefono mokesčiu padidinimas ne bus žymus, vos keletą centų. Bet žymiai padidinami mokesčiai už instaliaciją. Dabar už telefono įrengimą reikėdavo mokėti \$13.75, o ateityje teks mokėti \$16.50. Kas svarbu, kad bus padidinti mokesčiai už tarpmiestinius-ilgų distancijų pasikalbėjimus. Pažymėtina, kad teks brangiau mokėti už laiką, jeigu bus kalbama ilgiau.

Bet demokratų vadas D. Lewis stengiasi šiuos mokesčių padidinimus panaikinti. Jis laikosi tuos nuomonės, kad telefoninių patarnavimų pabranginimas neturėtų tikro pagrindo.

MAISTO PRODUKTŲ KAINŲ priežiūros komisija būsianti sudaryta gale šio mėnesio, kaip pranešė parlamente Vartotojų Reikalų Ministeris Herb Gray. Konservatorių partija maisto kainas siūlė "užšaldyti" 3 mėnesiams, bet liberalai ir demokratai su tuo nesutiko.

Kaž kodėl daug gincų

Dvi indėnų moterys. Mes jas anksčiau kitaip atrodančias matydavom.

vyksta dėl maisto kainų, kai tuo tarpu beveik nieko nesakoma ir nedaroma apie kitų prekių kainas, kurios kyla gal net daugiau, kaip maisto kainos.

Nors ir neskelbiama partines varžybos, bet vyksta visą laiką nuo pat šio parlamento išrinkimo dienos, kadangi nei vienai partijai neturint parlamente daugumos, tikimasi greitų naujų rinkimų.

ONTARIO ENERGIJOS REIKALAMS KOMITETAS paskelbė, kad iki 1980 metų Kanadai reikės investuoti apie 60 milijonų dolerių energijos pramonei kelti.

CENTRINIS KANADOS BANKAS pakėlė didiesiems bankams palūkanas už skolinamus pinigus nuo 5.25% iki 5.75%. Priežastis: infliacijos baimė. Daugumas bankų tą pusės procento pakėlimą jau pritaikė savo pirmos eilės klientams pakeldami palūkanų procentą iš buvusių 6% į 6.5%. Tatai vargu ar atsilieps į bankų imamas palūkanas už asmenines paskolas, kurios šiuo metu yra 12%. "Litas" ima tik 8.5% kaip už asmenines taip ir už nekiln. turto paskolas ir jų keisti nenumato.

GENERAL MOTORS kompanija ryšium su labai gera rinka mažoms mašinoms, St. Therese savo fabriko produkciją žada padidinti nuo 1600 mašinų į 2400 mašinų į savaitę. To pasėkoje bus pakviesti į darbą 600 anksčiau atleisti darbininkų. Dabar dirbo tik 1200 darbininkų. Tas fabrikas šiemet gamina Chevrolet Ve-

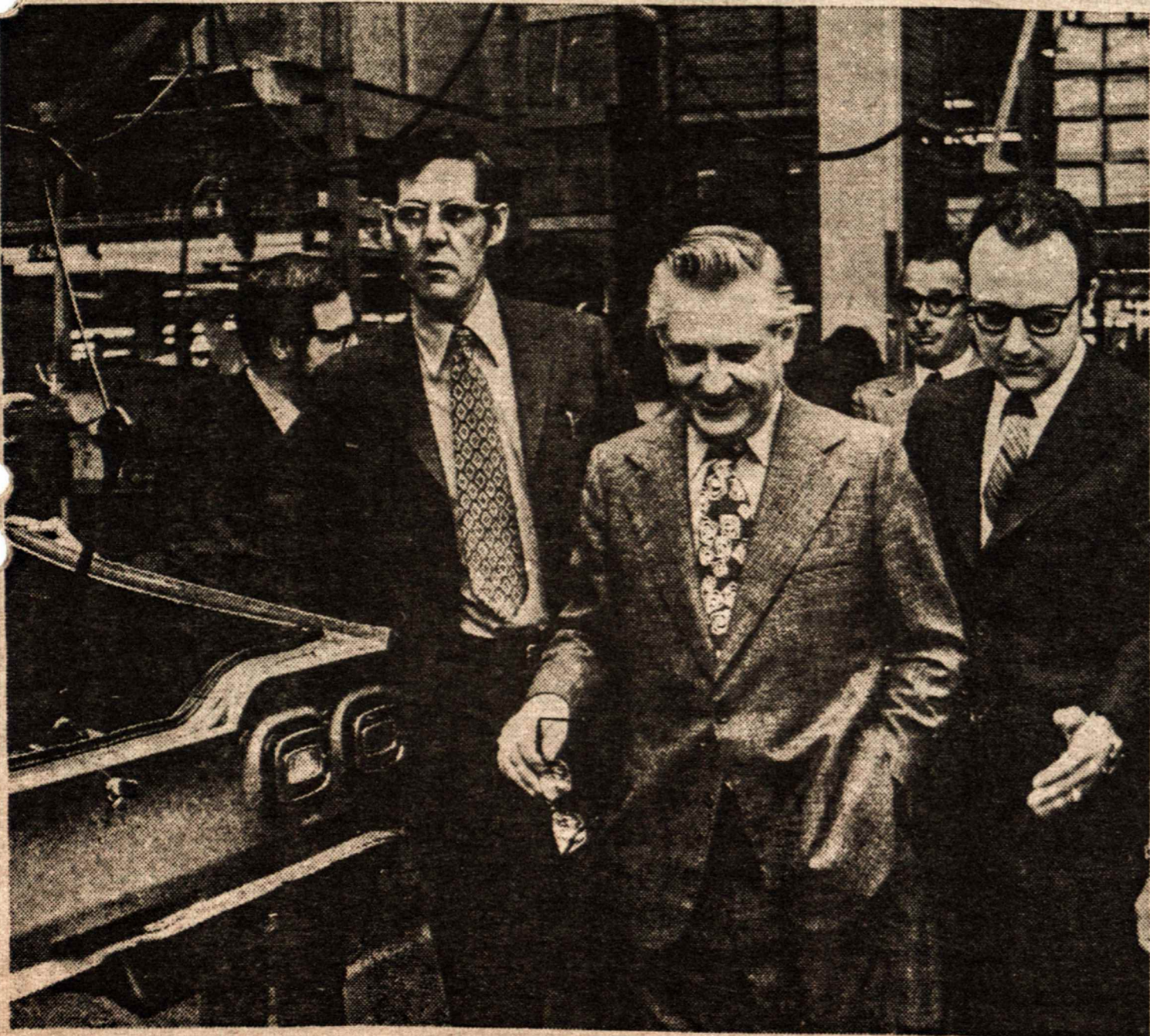
gas ir Pontiac Astres Kanados ir rytinės JAV dalies rinkai.

KANADA VĖL PARDAVĖ Sovietų Sąjungai 58 mil. bušelių kviečių maždaug už 200 milijonų dolerių. Pernai Kanada pardavė Sovietams 185 mil. bušelių už 330 mil. dolerių. Taigi, kviečių pertekliams Kanadoje nenumatomas.

JAV PREZIDENTAS NIKSON prašo Kongresą suteikti jam teisę pakelti arba sumažinti tarifus toms prekėms ir tiems kraštams, kurie jo manymu kenkia JAV rinkai ir finansams, patys apsisaugdami nuo importo aukštais tarifais, mokėdami savo darbininkams mažus atlyginimus. Kanada ramina, kad jai Niksonas šių suvaržymų nepritaikys.

Pr. R.

● **PARYŽIAUS** operos balerina Marija Negret staiga apleido savo darbą teatre ir dingo. Pasirodo ji išstojo į vienuolyną. Negret tik 27 metai ir ji buvo laikoma viena geriausių Prancuzijos baletu primabalerinų. Ji žinoma ir platesniame baletu pasaulyje. Ji šoko ir turėjo gerą pasisekimą su Rudolfu Nurejevu, prieš keletą metų pabėgusiu iš Leningrado baletu ir vakaruose užkariavusio visuotina pripažinimą. Ir anksčiau Negret pasižymėjo ypatingu kuklumu, ji niekada nedalyvaudavo nei puošniuose priėmimuose ir nelankydavo jokių pasilinksminimo vietų. Praeitą vasarą, kada baletu sezonas pasibaigė, ji dirbo defektyvių vaikų prieglaudoje.

Demokratų partijos vadas D. Lewis lankėsi Quebeco miesto automobilių fabrike. Kairėje F. Cooper, vyr. superindentas, dešinėje J. Larwood fabriko dir.

FARINGITAS

Faringitu - vadinamas ryklės gleivinės uždegimas, kuris gali būti ūmus ir lėtinis. Kadangi ryklės gleivinėje pastoviai vegetuoja mikrobai, tai peršalus jų veikla suaktyvėja ir dažnai susergama ūmiu faringitu.

Ryklėje susirkyžiuoja kvėpavimo ir virškinimo takai. Todėl ryklės sienelę neigiamai gali veikti ir maistas, ir užterštas oras. Per nosį ar burną patekęs smarkiai dulķėmis ar cheminėmis medžiagomis užterštas oras dirgina ryklės gleivinę ir sukelia ūmų faringitą. Mažiau užterštas oras, bet patekdamas dažniau, gali sukelti lėtinį ryklės gleivinės uždegimą. Ypač, stipriai dirgina gleivinę dulķės, kurios savo aštriais kampais į ją įsibėdžia ir sukelia uždegimą.

Sloga taip pat gali būti faringito priežastis, nes uždegimas iš nosies gleivinės gali išplisti į ryklės gleivinę. Sergant nosies priedinių ertmių (kaktos kaule, viršutiniuose žandikauliuose yra ertmės, kurios atsiveria į nosį) pūlingais uždegimais, nutėkėję į ryklę pūliai taip pat gali sukelti jos gleivinės uždegimą. Dėl iškrypusios nosies pertvaros, padidintų nosies kriauklių (hiperplastinis rinitas), adenoidų (limfoidinio audinio padidėjimas nosiaryklėje) ir polipų kvėpuoti per nosį būna

sunkiau ar net visiškai neįmanoma. Ryklės gleivinė negali sušildyti ir sudrėkinti oro. Tiesiog per burną patenkantis oras kenkia ne tik ryklės gleivinei, bet ir plaučiams. Todėl, kvėpuojant per burną, ypač per šalčius, dažnai atsiranda faringitai.

Ryklės uždegimą gali sukelti ir aštrus arba labai karštas maistas.

Lėtinis faringitas gali atsirasti nuo pūlingų tonzilių, nesveikų dantų ar jų šaknų.

R. Madiuro (R. Maduro) išskiria simptominius faringitus, arba faringopatijas, kurios pasireiškia, sergant skrandžio, kepenų, žarnyno, kraujo ligomis, nėštumo metu. Todėl ir gydyti reikia pagrindinį susirgimą, o ne faringitą, kuris yra vienas iš simptomų.

Ryklės gleivinę labai dirgina alkoholis. Be to, jis sutrikdo skrandžio veiklą, apsunkina vitaminų įsisavinimą, o tai atsiliepią sudirgintai gleivinei ir sukelia sunkiai gydomus faringitus.

Ypač pabrėžtina rūkymo žala. Rūkymas gali veikti kaip dirgiklis ir kaip alergenai, kai žmogus į tam tikrą medžiagą reaguoja per stipriai, iškreiptai, nepanašiai kaip visi žmonės. N. Fabrikantas (N. Fabricant) įrodė, kad labiausiai pakenkiama ryklės gleivinė, nes, užsitraukiant dūmą, dūmai įtrau-

kiami tik į burną ir ryklę

kurių tūris sudaro 22-51 cm³, vėliau atsirado gerklos ir pro burną įtraukiama apie 500 cm³ oro, kuris praskiedžia dūmus 15 kartų ir tik tada jie patenka į plaučius. Taigi ryklėje dūmų koncentracija yra pati didžiausia. Dž. Harkavis (J. Harkavy), remdamasis tyrimais, nustatė, kad dūmai neigiamai veikia ne tik rūkančius, bet ir ne rūkančius, kurie būna prirūkytose patalpose. Tai nuolatinis dirgiklis, kuris veikia žmogų (ypač jo ryklę) 365 dienas per metus. Todėl ir atliekamos odos reakcijos su medžiagomis, pagamintomis iš tabako, yra teigiamos 20, 4% rūkančiųjų ir 12 - 16% nerūkančiųjų.

Sergant faringitu, temperatūros beveik nebūna, jaučiamas šioks toks skausmas, dažniau ryjant sieles ir nebūdingas valgant, perštelėjimas, niežulys, džiuvimas, svetimkūnio jutimas, sausas kosulys, o kartais ir nežymus prikimimas. Kai kurie ligoniai gali atkosėti skaid-

rias ar pūlingas gleives.

Sergant ūmiu faringitu, ryklė būna paraudusi, liežuvelis patinęs. Sergant lėtinio faringitu, gleivinė būna sausa, kartais pasidengusi pridžiuvusiomis plutomis (atrofinis faringitas), arba vietomis sustorėjusi (hipertrofinis faringitas).

Susirgus faringitu, reikia kreiptis į gydytoją. Pirmiausia reikia nustatyti priežastį ir ją pašalinti (gydyti nosį, dantis, skrandį ir t. t.) ir tik vėliau, jei neišnyko faringitas, gydyti jį. Įvairūs faringitai taip pat įvairiai gydomi. Pvz., nuo ūmaus faringito gali padėti tepimai liugolglicerinu, nuo lėtinio hipertrofinio skalavimai arbatos esencija, ažuolo žievės nuovirais, lėtinio atrofinio skalavimai sodos tirpalais ir kt.

Nepatartina patiems ligoniams vartoti antibiotikus ar sulfanilamidus, kuriais faringitas paprastai negydomas. Pats ligonis, vartodamas minėtus vaistus, daro sau tik žalą: gali susirgti alerginėmis ligomis (išbėrimais, alerginėmis slogomis ir kt.) ir pripratinti mikrobus prie vaistų. O kai tikrai reikės, tai vaistai jau bus mažai efektingi arba ir visiškai neefektingi, nes atsiranda jiems atsparių mikrobu.

R. Kašinskas

ma pirkti ir vabalus ir juos laikyti narvelius.

● GRUZIJOJE auga vadinamas "goveni" medis, nuo kurio šakų žiemos metu nusvyra saldainiukai. Tai pieštuko apimties stiebeliai. Jų saldus, malonaus skonio turinys visai panašus į tikrus saldinius. Skonyje net juntamas romo aromatas. Vietos gyventojai šiuos saldinius sudžiovinus, sutrina ir vartoja kepsniams. Iš tų saldainiukų gaminamas ir gėralas, kuris esti panašus kiek į alų.

● JUNGTTINĖSE TAUTOSE sovietai nuolatos laikotam tikrą skaičių savo personalo. Dabar ten padaryti kai kurie pakeitimai. Pavyzdžiui, atšauktas Leonidas Kutakovas, kurs išbuvo net penkerius metus savo pareigose. O tai jau ilgas laikas, nes sovietai savo žmonių nelinkę ilgai laikyti užsienyje. Jo vietą užims A. Ševčenko. Buvo ir toks Lesiovskis, kurs tik tiek pasireiškė kad sudarydavo kalbėtojų sąrašus, bet jį laikė svarbiu slaptos sovietų policijos atstovu ir per jį palaikydavo ryšius su Maskva.

"Nemuno" šokėjai Sao Paulo televizijos stoty tariasi su programos vedėjais Vasario 16 pasirodymui.

Naujos madų tendencijos NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

ZEMAITUKAI

Lietuviai arklus augino jau pirmą kartą bendruomenės laikais. Ištyręs pilkapiuose surastų arklų griaučius, prof. K. Aleksa nustatė, kad tai buvę nedideli arklukai, maždaug 10 cm žemesni, negu dabartiniai žemaitukai. Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje buvo daug valstybinių ir privačių žirgynų, kuriuose buvo laikoma tūkstančiai žirgų. Lietuviški žirgai buvę labai išvermingi: raiteliai jais nujodavę net 300 km per parą. Senosios kronikos Gediminą, Algirdą ir Kęstutį mini kaip puikius jokiškus ir arklininkus. Matyt, ne veltui Kęstučio ir Algirdo laidotuvėse buvo sugedinti ir jų mylimiausi žirgai. Kronikose rašoma, kad kryžiuočiai ir kavalijuočiai iš Lietuvos išvesdavę tūkstančius žirgų, bet ir lietuviai parsivesdavę iš kryžiuočių daug. Idomu, kad garsiosios mūsų žemaitukų veislės pavadinimas atsirado ne Lietuvoje, o Lenkijoje XVI-XVII a. Iš Lietuvos kilę arkliai buvo vadinami žmudais, rusai vėliau juos vadino žmudkomis, taigi žemaitukais, o ilgainiui tuo vardu ir Lietuvoje jie imti vadinti. Ištiesais šimt-

mečiais niekas netobulino žemaitukų veislės, tik XIX a. pabaigoje Rietavo ir Plungės dvarininkai Oginskiai pradėjo selekcijos darbą. Geriausi tos veislės arkliai buvo auginami Raseinių, Telšių ir Šiaulių apylinkėse.

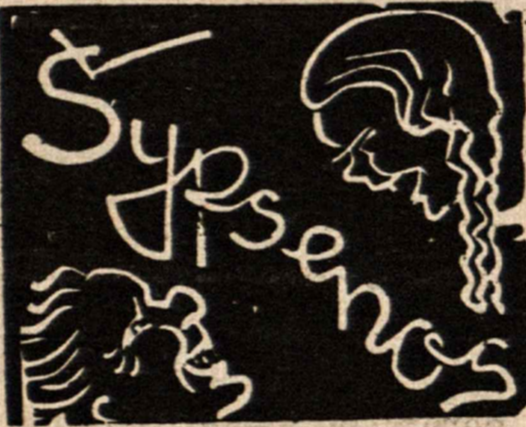
BLOGA BE ALAUS,
DAR BLOGIAU SU
ALUM

Du eskimai įsiveržė Payne Bay į krautuvę ir išsinešė keturias dėzes alaus. Krautuvininkas buvo nusiminęs dėl patirtų nuostolių, bet kitą dieną tie patys du eskimai atėjo pas krautuvininką ir pilnai atsilygino už paimtą alų. Visur kitur, net ir Montrealyje toks atsitikimas padarytų didesnę įspūdį. Bet pasirodo eskimų gyvenamose vietose, tai paprastas dalykas, Teisėjas Chalou, kurs sprendžia baudžiamąsias bylas eskimų gyvenamose vietovėse, pripažįsta, kad jie mėliausi ir teisingiausi žmonės.

Tik visa bėda, kad į tolimą štaurę, sakysim į Fort Chimo alaus atgabena retai, kartais kartą į savaitę, kartais du kartu. Tai eskimai, žinodami, kad greit alaus nesulauks iš karto išperka visą alų. O kai jie turi daug alaus tai

daug ir geria. Na, o kai pasigeria, tai prasideda, kaip sakoma "trobeliai". Geriausi draugai kartais susipyksta, kartais susimuša arba vienas kitam padaro įvairių skriaudų. Tą klie išgėrimai kartais tūkčiai pasibaigia, bet dažniausia niekas negali atspėtikuo alaus pagėrimas pasibaigs.

Teisėjas Chaloux sako, kad visa bėda dėl nenormalaus alaus atvežimo. Jei alaus eskimai galėtų gauti kiekvieną kartą, kai jie nori išgerti, tai nusipirktų tiek, kiek tam laikui reikalinga. Pamažu išsigertų ir viskas gražiuoju pasibaigtų. Bet dabar kai sudaromos alaus atsargos, o tų atsakingų taupyti pasirodo nevyksta, tai ir atsiranda teisme bylos. Teisėjas eskimus gerai pažindamas, jiems yra palankus, bet nieko kito negali daryti, kaip tik juos bausti, nes nusikaltimai pasitaiko akivaizdūs.

Stora ponja prie stalo kaimynei kalbant apie diėtas:
- Aš labai žiūriu, ką valgau; bet valgau.

NEVERTĖJO VERKTI
- Mamytė, aš labai užsigavau.
- Ar verkei?
- Ne, nes nieko arti nebuvo.
AR DAR SKAUDA?
- Negalėjau ateiti. Skaudėjo dantį...
- Ar dar skauda?
- Nežinau, jis liko pas gydytoją.

Naujos mados ideologijos reišėjas.

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ 1973 METAIS

PRADEDANT NUO **\$595⁰⁰**

Išvykimo datos: gegužės 17, 31, birželio 14, 21, 28, liepos 5, 12, 19, 26, rugpiūčio 2, 9, 16, rugsėjo 6, 13, spalio 4 dienomis.

Lankoma Maskva, Vilnius, Druskininkai, Trakai ir Kaunas.

PUIKUS SUSIJUNGIMAS SU MONTREALIŲ IŠ VISŲ DIDŽIŲJŲ KANADOS IR USA MIESTŲ.

REGISTRUOKITĖS DABAR!

Jau pratomas vietų ribotumas!

Parūpiname dokumentus JŪSŲ GIMINEMS išsikviesti iš Lietuvos. Siunčiame siuntinius ir automobilius į Lietuvą. Rašykite anglų kalba:

ADRIA TRAVEL SERVICE

4159 ST. LAWRENCE BLVD.
MONTREAL 131, P.Q. — CANADA
TEL.: 844-5292 844-5662

MIKE'S TEXACO SERVICE STATION
(M. RUTKAUSKAS)

POINTE CLAIRE, P.Q.
601 St. Jean Road.
Tel. 695-3823

- Atsitiktiniai ir kapitaliniai automobilių remontai
- Degalai, tepalai, padangos ir kita
- Montrealečiams lengvai pasiekiamą greitkelio Nr. 40 arba Nr. 20.

LaSalle Auto Specialist Reg'd.

7725 George Street
LaSalle, Que.

TEL:
366-0500, 366-4203

- Taisymas ir dažymas automobilių
- Pardavimas ir taisymas Chaparral firmos snowmobile ir Moto firmos snowblower ir taip pat motorinės valtytės. Sav. G. Desrochers

Jetté & Frères

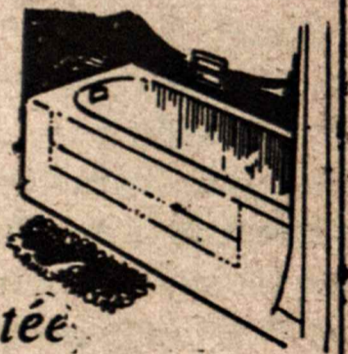
VISKAS — MODERNIEMS NAMAMS

Visi kiti vandentiekio ir šildymo taisymai ir nauji įrenginiai. Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimas. Atstovaujame Hydro-Quebec išnuomavimui karšto vandens tiekimą. Veltui įkainavimas.

Jetté & Frère Ltée

Plumbing & Heating kontraktorius.

140-2e AVENUE - 366-0330

JUOZAS GRAŽYS

KAILIŲ SIUVĖJAS

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remodeliuoju
- Vasaros laike saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

W. Lapenat

GENERAL CONSTRUCTION REG'D.

89 Orchard Street, LaSalle, P.Q. Tel. 366-6237

[veiri industrinė, komercinė ir rezidencinė statyba. Duodame įvairius patarimus, įkainavimus, be jokio atlyginimo. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinama kaina.]

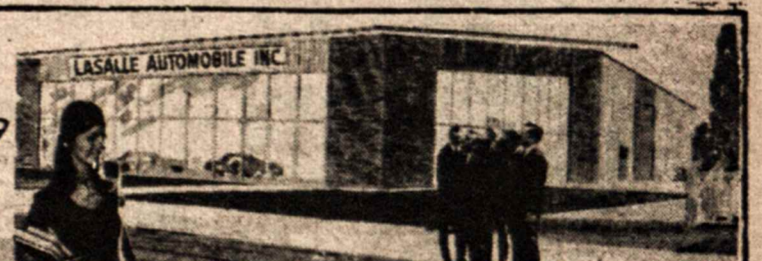
LaSalle

AUTOMOBILE INC.

366-7818

LAURENT DAIGNEAULT
Président

PARDAVIMAS

Imperial - Chrysler - Doage - Charger
Coronet - Challenger - Swinger - Demon
Camions DODGE Trucks

7635 BOUL. LASALLE - LASALLE, QUE.

Mechani suotomis priemonėmis įvairus ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės taisymas ir dažymas. Kreiptis: De La Verendrye Blvd.
Tel. 355-3364

hamilton

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main St. East, tel. 544-7125

Darbo valandos:

pirmadieniais	10 — 5 v.p.p.
antradieniais	10 — 5 v.p.p.
trečiadieniais	10 — 5 v.p.p.
ketvirtadieniais	10 — 5 v.p.p.
penktadieniais	10 — 7 v.vak.
šeštadieniais	9 — 12 v.p.p.

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais "TALKA" uždaryta.

Mokame už:

depozitus	5% %
šėrus ir sutaupas	6 1/2 %
už vienu metų terminuotus indėlius	7%
ir 3 metams 7 1/2 %	
Duodame:	
asmenines paskolas iš	10%
nekiln. turto paskolas iš	8 1/2 %

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$3,200,000.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS CHORO METŲ ŠVENTĖ

AV parap. choras savo tradicinį metu koncertą ir pasilinksminimą šiemet ruošia gegužės 5 d., šeštadienį, Jaunimo C. salėje. Ir šiemet mūsų chorui į talką atvyksta Ročesterio Liet. Bendruomenės choras, vad. muz. J. Adomaičio. Abu chorai yra paruošę bendrą repertuarą, susirepetavę ir gegužės 5-tą Jaunimo Centre bus galima išgirsta tai, ką mes išgirstame per didžiasias dainų šventes.

Po koncerto bus šokiai sugeru 5 žmonių orkestru, bufetas, baras, laimės staliukai, loterija ir kitokios staigmenos. Choras laukia ir tikisi didelio žmonių antplūdžio iš Hamiltono ir jos apylinkių. Šitas yra visų vakaras, tai laukiame daug jaunimo ir jau nebedirbančių - pensininkų, kuriems ir įėjimas yra tik pusė kainos. Bilietai jau dabar platinami ir jų galima nusipirkti pas kiekvieną choristą. Nusipirkęs vieną bilietą, išgirsi ypatingą koncertą ir po to prie geros muzikos ir, esant nebrangiam barui, galėsi savo draugų ir pažįstamų tarpe įdomiai praleisti vakarą. Čia yra ypatingas metų įvykis mūsų lietuviškojo kolonijoje, tad nepraleiskime šitos progos.

K. M.

st. catharines

TRAGIŠKAI ŽUVO KOSTAS STANKUS JR.

Š. m. balandžio 6 d. II val. vakaro velionis K. S. išdirbęs Stelco Steel & Co. Wellande naktinę pamainą grįžo namo, bet pakeliui buvo ištiktas nelaimės. Važiuojant dviejų krypčių keliu, mašiną vairavęs Valerio Sorrenti 20 metų,

pamiršęs vairavimo taisykles, lenkė kita mašiną kur iš priešingos pusės visai artai atvažiavo. K. Stankus su motociklu ir šioje katastrofoje K. Stankus buvo vietoje užmuštas. Vairavęs mašiną V. Sorrenti išliko gyvas, bet buvo abidvi kojos nulaužtos. Taip dėl neatsargaus važiavimo ir V. Sorrenti kaltės J. Stankus neteko gyvybės.

Šiuo metu paaugliai važiuoja nesilaikydami pagrindinių taisyklių.

Pavojinga dabartiniu metu važiuoti automobiliais, bet dar pavojingiau motociklais važinėti. Ir priežodis sako, jei perki motociklą pirk ir karštą. Nežiūrint kaip atsargiai važiuojama, bet motociklistai dažniau turi nelaimingų atsitikimų.

Velionis Konstantinas Stankus buvo vos 21 metų. Buvo pavyzdingas ir draugiškas jaunuolis. Jis mokėjo sugyventi su vyresnio amžiaus žmonėmis ir buvo netik jaunimo bet ir vyresniųjų gerbiamas. Kada pastekė žinia apie velionio žuvimą ypatingai skaudžiai pergyveno tie, kas asmeniškai pažino ir turėjo progos pabendrauti su malonaus būdo jaunuoliu. Kopolyčioje velionio palaikai skendo gėlėse. Taip pat š. m. balandžio 9 d. velionį paskutinį kartą atsisveikinti ir palydėti į amžino poilsio vietą Victoria Lawn kapines, nežiūrint darbo dienos dalyvavo virš 50 automobilių.

Šiose laidotuvėse dalyvavo be St. Cathariniečių, iš Niagra Falls, Welland, Tilsenburg, Oshawa, Hamilton ir Toronto lietuviai.

Paskutinį dvasinį patarnavimą atliko, atitinkamą pamokslą pasakė ir į kapines palydėjo parapijos

klebonas J. Liauba OFM. Vargonais grojo muzikas A. Paulionis.

Kapinėse žodį tarė B-nės pirm. K. Šukiene.

Po laidotuvių velionio žmona pakvietė visus į savo namus užkandžiams. J. Š.

montreal

"NIDOS" KLUBO NARIŲ SUSIRINKIMAS

Balandžio 8 d. Aušros Vartų parapijos salėje šaulių nuosavose patalpose įvyko Montrealio Žvejotojų-Medžiotų "Nidos" klubo narių metinis susirinkimas.

Susirinkimą trumpu žodžiu atidarė klubo vald. pirm. J. Šiaučiulis. Rimties minute buvo prisimintas neseniai miręs klubo narys P. Vileniškis.

Susirinkimo pirmininku buvo pakviestas naujai įstojęs į klubą narys inž. V. Pakalniškis ir A. Mylė sekretoriauti.

Susirinkimas praėjo geroje ir darnioje nuotaikoje. Apie praeitų metų veiklą, pranešimą padarė pirm. J. Šiaučiulis, išdėstinęs A. Žiukas, bei revizijos komisijos pirm. K. Toliušis.

Susirinkimas visus pranešimus priėmė. Dviejems metams išrinkta nauja valdyba, kuri po susirinkimo pareigomis pasiskirstė tokiu būdu:

A. Mylė pirmininkas, V. Pakalniškis vicepirmininkas, A. Urbonavičienė sekretore, P. Račinskas išdėstininkas, A. Žiukas finansų sekretorius, J. Babrauskas ir M. Kasperavičienė valdybos nariai parengimams.

Revizijos komisija liko ta pati - K. Toliučis, Alb. Urbonas ir A. Kalvaitis.

Šiuo metu klube yra 89 nariai ir klubo kasoje yra 1,400 dol. Susirinkimas priėmė iškelta pasiūlymą Baskatūno ežero teritorijoje išnuomoti vieną kabiną "Nidos" klubo nariams vasaros sezonui. Pasiūlymas pavestas naujai valdybai vykdyti.

Susirinkimas baigtas M. Kasperavičienės, O. Urbonavičienės, O. Mylienės, M. Šiaučiulienės, L. Jurjonienės skaniai paruoštoms vaišėms. J. Š.

toronto

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA

5 3/4% už depozitus
6% už šėrus (numatoma)
6% už taupymo s-tas
6 1/2% už 1 m. term. dep.
7 1/4% už 2 m. term. dep.

IMA

8% už asm. paskolas
8% už mortgičius

Kapitalas — šeši milijonai dolerių

ASMENINES PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000. Nemokamas čekių patarnavimas.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Telefonas LE 2-8723 Toronto 3, Ontario.

LAIŠKAS REDAKCIJAI

"Nepriklausomos Lietuvos" Nr 2039 teiraujamasi adreso "Toronto Intelligentų Draugijos".

Draugijos adresas yra: Toronto, 105 Talbot Wilo Telefonas: 225-6339. Tas pats adresas ir draugijos pirmininko.

T. L. I. D. Sekretorius

• TORONTO teismui jaudinantį laišką parašė jauna mergaitė Rochelle Desrosiers. Ji rašė, kad jos tėvas, kurį teismas rengėsi nubausti už važinėjimą automobiliu be įstatymais reikalaujamo leidimo, yra geras, ji mylinti savo tėvą ir jis esąs jai reikalingas, kadangi jos motina prieš porą metų mirė. Teisėjas, perskaitęs šį laišką susijaudino ir kaltinamąjį atleido nuo bausmės, nors formaliai turėjo jį nubausti.

LAIŠKAS REDAKCIJAI NAUJOS KNYGOS

"Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga išleido vilnie-

čio Petro Česnulio atsiminimus "Nužmogintieji". Juose aprašyti išgyvenimai lenkų kalėjimuose 1936-1939 metų laikotarpyje. Istorinis įvadas, apimamas lietuvių golgotos kelią 1919-1939 lenkų okupacijos metais, yra parašytas gerai žinomo vilniečiui autoriteto p. advokato Antano Juknevičiaus. Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga tą knygą nutarė parduoti po \$5.00 (penkis dolerius). Visas

pelnas eis Sąjungai, nes autoriaus tikslas tebuvo įamžinti vilniečių lietuvių išgyventas kančias lenkų kalėjimuose.

Knygos tiražas yra mažas ir norintieji ją įsigyti gali kreiptis pas sąjungos narius arba pas autorių Petrą Česnulį, 70 Main Str., Paris, Ontario. Telefonas: 442-4137 Area code 519.

• KANADIETIS misinierius Lloyd Opiel neseniai grįžo iš Šiaurės Vietnamo nelaisvės. Jis pasakoja apie jį nepaprastai sunkius išgyvenimus, ir ypatingas moralines kančias, kokias jam tek pakelti. Bet čia pat jie pabrėžia, kad su juo, kaip dvasininku vis dėl to žymiai lengviau elgėsi, negu su kitais eilniais belaisviais. Jis pasakoja, kad su juo buvo dvi vienuolės bet jos dingo. Spėjama, jog jos buvo nužudytos.

sudbury

GELEŽINIS VILKAS

Sudburio Lietuvių Žvejų ir Medžiotų klubo "Geležinis Vilkas" valdyba š. m. bal. mėn. 28 d. 7 val. vak. A. Pranckūnienės namuose, 276 Ash Str., rengia stintų vakarienę, kurios metu bus įteiktos taurės nariams, kuriems 1972 metai buvo ypatingai sėmingi žvejyboje ir medžioklėje.

Kviečiame narius su žmonėmis gausiai dalyvauti. Valdyba.

NEPRIKLUSOMA LIETUVA

**PRADVA" PIKTINASI LIETUVOS
PIRTIMIS**

"Pravda" skundžiasi, kad Aušros kolektyvinio ūkio, Raseinių rajone, gražiame pušyne, ant upės kranto pastatyta pirtis yra prieinama tik ūkio pirmininkui Valinčiui ir jo sėbrams. Iki ryto iš tos pirties girdisi dainų garsai, o kita rytą išvežami iš jos tušti buteliai. Aplink pirtį iškabinti užrašai "Įėjimas draudžiamas". Pirtyje vadovai pradėjo priiminėti svarbius svečius iš Kauno, Vilniaus ir Maskvos, rašo Pravda.

Biletai į tas pirtis nepardavinėjami ir į jas įžengti be pakvietimo taip pat sunku, kaip įžengti į branduolinių tyrinėjimų institutą, sako Pravda.

Jei Aušros kolūkio pirtis kainavo apie 19,000 rublių, tai kita pirtis, esanti septynios mylios nuo Lietuvos sostinės Vilniaus pastatyta daug puošnesniame stiliuje, kainavo 85,000 rublių. Pirtis daro puikų įspūdį. Požeminiams kabeliai atneša elektrą ir telefoną susirišimui su miestu. Paprastos malkos dingę, pirtis šildoma moderniomis dujomis. Storas klimas prieangyje, ilgas la-

kiruotas stalas, šaldytuvas ir paskutinio modelio televizija. Lankytojai turi ištaigingus chalatus ir net medines klumpes, kurių pora kainuoja 11 rublių.

Kas gi maudosi šiame rojuje, paklausė laikraštis Vilniaus Maudynių tresto vyr. inžinieriaus A. Nepo? Tas mikčiojo: "Kas? Na, sportininkai ir kiti draugai. Jie paskambina telefonu ir atvažiuoja". Kitos pirtys ne tik ištaingos, bet turi nuolatines patarnautojas, plaukymo baseinus. Pirtys visos neša nuostolių, kurie irgi padengiami iš paslėptų sumų. Vilniaus pirtis duodanti 900 dol. nuostolių per mėnesį.

Pravda savo grasinantį straipsnį baigia išpėjimu "gudriems asmeninių garų mėgėjams", kurie prarado visą kuklumą ir džingiasi "vertelgų orgijose" kitų žmonių sąskaiton. Niekas nėra nusistatęs prieš pirtis, bet kodėl daryti iš jų privačius klubus?", klausia Pravda.

**KAIP BUVO
PALAIDOTA ČIGONŲ
KARALIENĖ**

Prieš kokią savaitę Lin-

dene, New Jersey valstijoje įvyko labai iškilmingos čigonų pripažintos karalienės, kuri paprastame gyvenime turėjo vardą Mary Mitchell laidotuvės. Suvažiuavo čigonai iš visų Jungtinių Valstijų, iš Meksikos ir pagaliau iš Kanados. Gretimam Patersone katalikų bažnyčioje buvo laikomos mišios ir giedamos ekzekvijos. Vėlonės karstas buvo padėtas į stiklinį katafalką. Po visų gausių ceremonijų karstą vežė laidotuvių karietoje, kurią vilko du balti arkliai. Pirmoje eilėje ėjo didelis orkestras, kurs atliko tam momentui pritaikytus muzikos kūrinius. Minioje buvo moterų pasirėdžiusių tradiciniais čigonų drabužiais. Kapinėse jau stovė didžiulis marmorinis paminklas, išpuoštas išpuodingomis kolonimis. Paminklas buvo paženklintas mirusios atvaizdu.

Bet abejingus žiūrovus nepaprastai nustebino tai, kas toliau vyko. Pirmiausia buvo ant karalienės kūno padėta pynė iš 20 auksinių penktų dešimčių dolerių vertės monetų. O tada laidotuvių dalyviai pradėjo mesti pinigus ant karalienės karsto. Krito ne tik doleriai banknotai bet buvo pastebėta ir keletas šimtdolerių pinigų. Čigonų įsitikinimu, po mirtiname gyvenime pinigai irgi esą reikalingi. Karalienė šioje žemėje buvusi turtinga, negi gali pasirodyti daugose visai bepinigė.

Kada karstas paskendęs piniguose buvo užpiltas žemėmis, susirinkusieji pradėjo tradicines vaišes. Čia pat kapinėse čigonai plačiai vaišinosi. Daug buvo suvalgyta ir nemaža išgerta. Daugumas čigonų po vaišių susėdė į savo automobilius ir išsiskirstė.

LIKĖNAI

Smardonės šaltinio mineralinis vanduo gydymui buvo naudojamas jau XVI amžiaus viduryje. 1890 metais Likėnuose įsistatė kurortas, bet jis vėliau sudegė. Kurortas buvo atkurtas 1938 metais. Iki karo dauguma ligonių gyveno pas ūkininkus.

Likėnai ir šiuo metu didumu dar neprilygsta Druskininkams, Birštonui. Tačiau dabar Likėnuose

ligonius aptarnauja 150 žmonių. Kurortas aprūpintas gydymo ir diagnostikos priemonėmis. Atgauti sveikatos per 14 pastarųjų metų buvo atvykę 32,000 žmonių.

**ESTIJA TURĖS
NACIONALINĮ PARKĄ**

Okupuotos Estijos Mokslų akademijos metrašty rašoma, kad Estijoje bus pirmas nacionalinis parkas visoje sovietų imperijoje. Parko įsteigimu estai pradėjo rūpintis nuo 1964. Pagaliau gautas Maskvos pritarimas ir sudaryti planai. Parkas vadinamas "Lahemaa". Jis bus šiaurinė Estijos daly, apims maždaug 60,000 ha, kurio 70 proc. yra miškas. Parke yra trys vandens kriokliai, 20 istorinių paminklų, namų, bažnyčių, kapinių, gražus vaizdas į jūrą, randama archeologinių iškasenų. Iš viso tai bene pati gražiausia Estijos vieta.

AUGA JONUČIAI

Ne taip seniai Jonučiai buvo nedidelis kaimelis, prigludęs prie Garliavos. Štandien Jonučiai jau šios gyvenvietės dalis. Plyname lauke išaugo nauji mūriniai pastatai, kuriuose įsikūrė Kauno melioracijos statybos valdyba, kilnojamoji mechanizuota hidrotechninės statybos kolona, Garliavos remonto mechaninė gamykla, autotransporto įmonė, respublikinis Žemės ūkio gamybinų pastatų technologinis projektavimo institutas, kitos įmonės, įstaigos, parduvės.

Netruko čia išaugti ir penklaukščiai gyvenamieji namai.

**KĖDAINIŲ CUKRAUS
FABRIKE**

... Praėjusį sezoną Kėdainių cukraus fabrikas perdirbo 90,000 tonų cuk-

**Dievo Karalystės
Žinios 4**

SKELBIMAS

(Tęsiasi)

Šitai Dievo sutvertai sielai, esybei arba žmogui nusidėjus, patsai Sutvertojas pasakė į jį: "Zemė bus prakeikta dėl tavo pasielgimo. Ji tau želdins erkėčius ir usnis, ir tu valgysi lauko žolę. Savo veido prakaite tu valgysi duoną, iki nesugrįši į žemę, iš kurios esi paimtas, kadangi tu esi dulkės ir vėl dulkėmis pavirsi."

Aišku, kad čia pasakyta, kad gyvoji siela, esybė, žmogus, gyvasis sutvėrimas, turėjo numirti, pasidaryti negyvu. Kad nebeliktų tuo klausimu jokių abejonių, Dievas dar pridėjo kito šventojo Pranašo liūdį: "Štai visos sielos yra mano; kaip tėvo siela, taip ir sūnaus siela yra mano;" "Siela, kuri nusideda, ta turi mirti." Ezek. 18:4, 20.

Dovidas buvo kitas iš šventųjų Dievo pranašų. Ir savo Psalmėse jis pasakė: "Nes nėra kas pragare, (kape, Ebrajų Seole) atsimintų tave." "Ne numirėliai giria tave, Viešpatie, ir ne tie, kurie žengia į pragarą (į kapus, į Seolę, mirusiųjų buveinę)." "Nepasitikėkite kunigaikščiais, žmonių vaikais, kurie negali gelbėti. Jų dvasia išeina, ir jie grįžta į žemę; tą dieną (mirties valandoje) žūna visos jų mintys." — Psal. 6:6; 115:17; 146:4.

Bus daugiau.

Kas domisi apie Tiesą, reikalaukite spaudos veltui šiuo adresu:

Lithuanian Bible Students,
212 E. 3rd Street,
Spring Valley, Ill. 61362

rinių runkelių ir pagamino daugiau kaip 70,000 centnerių smulkaus cukraus. Fabrike statomas rafinavimo cechasis, kuriame bus perdirbamas cukrašvendrų pusfabrikaitis.

**DOTNUVOS
SELEKCIŪNINKAI**

Pranas Virbiekas po daugelio metų darbo perdavė žemdirbiams naują žieminių rugių veislę "Kombaininiai". Ji gerai išlaikė visus bandymųgrūdų derlius siekė 56 cent iš hektaro, šiaudas buvo atsparus išgulimui.

**KANADOS LIETUVIŲ
DIENA**

18-tosios KANADOS LIETUVIŲ DIENOS ĮVYKUSIOS
1972m. spalio mėn. 7-8 dienomis Montrealyje

APYSKAITA:

Pajamos:

1. Federalines Valdžios parama	\$ 2500.00
2. Paskola	2305.00
3. L.D. baliavų ir jaunimo pobūvio pajamos	7040.51
4. L.D. Akto-Koncerto pajamos	1930.50
5. L.D. leidinio pajamos	1394.00
6. Sugražinti avansai	1029.04
7. Įvairios kitos pajamos	215.01
Viso:	\$ 16,414.06

Išlaidos:

1. Gražintos paskolos su procentais	\$ 2312.10
2. L.D. Baliavų ir jaunimo pobūvio išlaidos	5226.55
3. L.D. Akto-Koncerto išlaidos	587.96
4. Programos dalyvių honorarai	2350.00
5. Skelbimai - Reklamos	1034.03
6. Dailės paroda ir reprezentacija	918.98
7. Leidinio spausdinimo išlaidos	908.08
8. Įvairios kitos išlaidos	204.56
Viso:	\$ 13,914.26

Saldo likutis - pelnas \$ 2,499.80

Balansas: \$ 16,414.06

J. Šiaučiulis
18-tosios Kanados Lietuvių Dienos
Komiteto Iždininkas.

KELEIVIS

NIEKAM NEPATAIKAUDAMAS, TEISINGA ŽODI SKELBIMAS, JAU EINA 66 MĖTUS. JAME NEMAŽAI ŽINIŲ IR IŠ KANADOS GYVENIMO, KIEKVIENAME NUMERYJE YRA SENIAI PAGARŠĖJĘ MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMAI. YRA GRAŽIŲ APSAKYMU, EILERĄŠČIŲ. ADV. M.ŠVEIKAUSKIENĖ VEDA TEISINIŲ PATARIMŲ SKYRIŲ. Metinė prenumerata tik \$7.00 1973 m. kalendorius - \$1,50.

636 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS. 02127

PADĖKA

Mirus mano vyrui ir sūnaus tėvui JUOZUI MILERIUI, reiškiamės nuoširdžiausią padėką Aušros Vartų parapijos Kunigams už gedulingas pamaldas bažnyčioje. Draugams ir pažįstamiems taip gausiai lankiusiems velionį laidotuvių koplyčioje ir dalyvavusiems laidotuvių dieną bažnyčioje ir palydėjusiems į kapines.

Taip pat dėkojame visiems prisiuntusiems gėles ir vainikus, pareiškusiems užuojautas žodžiu ir per spaudą. Bendrai esame visiems dėkingi už visokius pasitarnavimus mūsų liūdesio valandoje.

Žmona Petronėle ir sūnus
Juozas Mileriai

Musu Kredito Unijos narei

A + A

MARIJAI SINIENEI

mirus, jos sūnui Romui, dukterims Marijai ir Reginai, giminėms ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Montrealio Lietuvių Kredito
Unijos "Lito" Valdyba

Gerbiamai poniai SINIENEI mirus, vaikams ir giminėms nuoširdžią užuojautą reiškia

G. Dargiene ir
duktė

JUOZUI MILERIUI mirus, jo žmonai Petronelei ir sūnui advokatui – šauliui Juozui gilia užuojautą reiškia

L.K. Mindaugo Šaulių kuopa

KONSTANTINUI STANKUI tragiškai žuvus, jo tėvams J. ir K. Stankams, broliui Raymondui, žmonai Hazel ir artimiesiems liūdesio valandoje reiškiamės gilia užuojauta

J. Paukštys ir
J. Šarapnickas
St. Catharines, Ont.

KANADOS DUCHOBORAI

Kanados duchoborai buvo rodomi Montrealio televizijoje. Ir stebėtojai, kurie daugumoje labai menkai nusimano apie šią ypatingą rusų sektą, vis dėl to daro išvadą, jog tai mažiausia suprantama ir Kanadoje ir kitur etninė grupė.

Tačiau asmenys, kurie

duchoborus turėjo progos iš arti pažinti, vertina jų tam tikras gyvenimo būdo savybes. Štai jie, ne šiaudien, o tolimais laikais pasireiškė, kaip principaliūs pacifistai. Didysis Rusijos rašytojas Levas Tolstojus, matydamas, jog pravoslavų cėkvė juos visokiais būdais persekioja,

duchoborus stipriai užtūrė, juos globojo ir jiems daugeliu atvejų pagelbėjo. Jie gyvena glaudžiomis bendromenėmis ir dažnai tokios jų bendruomenės turtai priklauso visiems lygiai bendruomenės nariams. Jie patys save vadiną "laisvės sūnumis". Rusijoje juos persekiojo visais laikais. Jeigu caro laikais duchoborams cėkvė ir policija kliudė gyventi pagal jų įsitikinimus, tai bolševikų laikais jie sulaukė dar žiauresnio persekiojimo. Tūkstančių tūkstančiai duchoborų žuvo bolševikiniuose kalėjimuose ir kanclageriuose. Retas kraštas jiems suteikdavo globą. Dažnai buvo laikomas jų buvimas nepageidaujama valstybės gyvenime. Pagaliau duchoborai pateko į Ameriką, ir Jungtinėse Valstijose jiems nepavyko patenkinti išsikurti. Čia irgi jie buvo nepageidaujami, nors laikinai pakenčiami. Daugelis duchoborų iškeleliavo net į tolimąją Pietų Ameriką ir sėsliai ten pasiliko neįprastame klimate ir jiems svetimose sąlygose. Kanada buvo vienintelis kraštas, kur duchoborai tikėjosi rasti sau užuovėją. Bet ir čia duchoborai išgyveno daug sunkumų. Spauda netolimoje praeityje rašė apie jų priešinimąsi valdžios pareidymams. Jų maištingi žygiai dažnai atrodė keistai ir niekas nebandė išigilinti duchoborų gyvenimą bei suprasti jų įsitikinimus. Atsitikdavo, kad nu-

siminę duchoborai degindavo savo turtą, o kartais padarydavo žalos ir vietos piliečiams. Savo esmėje duchoborai visai ramūs žmonės. Jeigu jų vienintelis noras būtų respektuojamas, būtent, kad jie būtų palikti savo tarpe gyventi taip, kaip jiems patinka, tai jie jokio maišto nenorėtų kelti. Tačiau šių laikų valstybinė santvarka jau nenori ir pagaliau gal ir negali suprasti panašių nusistatymų. Dabar valstybė nuolat ir kiekviename žingsnyje kišasi į piliečių gyvenimą ir reikalauja besąlyginio jų paklusnumo. Todėl vargšams duchoborams ir Kanadoje pasidarė nelengva gyventi. Šios šalies kultūrininkai televizijoje rodydami duchoborų gyvenimą, bando jiems bent tiek pagelbėti, kad plačioji visuomenė juos šiek tiek arčiau pažintų, juos geriau suprastų ir tada gali būti ši sena pravoslavų bažnyčios atskala normaliau pradėtų Kanadoje gyventi. Jeigu yra reikalas juos suprasti, tai iš kitos pusės aiškiau būtina kantriai juos auklėti ir pagelbėti jiems sutapti su valstybe, kuri visoms etninėms grupėms stengiasi padėti.

Kokie bebūtų šie keistoki duchoborai, bet jų reikalavimas, kad jie nebūtų laikomi "pamirštais šalies piliečiais", vis tik turi aiškų pagrindą, kurs turėtų būti demokratinėje valstybėje tinkamai respektuojamas.

Iš įvykusio kovo 25 d. Clevelando ramovėnų susirinkimo. Prieky sėdi 1972 m. valdyba. Iš kairės: ramovėnai Z. Tarutis, E. Bliumentalis, pirm. V. Knistautas, S. Astrauskas, P. Mainelis, į naują Ramovės valdybą išrinkti: S. Astrauskas, E. Bliumentalis, P. Mainelis, A. Jonaitis ir P. Vaiginis, J. Carlos nuotrauka

TAURAGĖS PERSPEKTYVOS

Pagal perspektyvinį planą Tauragė turėtų išaugti iki 50 tūkstančių gyventojų. Didžiausioji šių metų statyba – mėsos kombinata. Čia bus statoma mėsos ir riebalų cėchas, pramoninė katilinė, rekonstruojamas dešrų cėchas. Statybininkai šiemet užbaigs ligoninės korpusą. D. Poškos gatvėje klojami pamatai 280 vietų vaikų lopšeliui-darželiui, ruošiamasi statyti 1,284 vietų mokyklą. Bus statomi daugiaaukščiai gyvenamieji namai, Projektuojamas viešbutis su kavine.

Jūros upė jau sutvarkyta dalis krantinės, šiemet bus statoma užtvanka ir įrengiama vandenvietė. Kairiajame Jūros krante numatyta masinių renginių vieta.

PANEVIEŽEČIŲ "AITVARAI"

"Aitvarų" vardą yra suteikę Panevėžio moksleivių saviveiklinei kino studijoj. Per penkerius metus ši studija pastatė 26 filmus, iš kurių 14 premijuoti.

Daugiausia trofėjų surinko filmas "Laikas". Jis buvo pripažintas geriausiu žanrinio mėgėjišku filmu, pelnė sidabro medalį Pabaltijo festivalyje, su pasisekimu buvo demonstruojamos Čekoslovakijoje.

"Vandens lelija" laimėjo prizą mėgėjiškų filmų festivalyje Maskvoje 1971 m., o "Hobi" – Leningrade 1972 metais.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Per Atvelykį, balandžio mėn. 29 d. 12 val.
visi kviečiami į
AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS SALĖJE
Kanados Lietuvių Katalikių Moterų Draugijos
rengiamą

VELYKŲ STALĄ

- Jaunimo atliekama programa
- Tradiciniai lietuviški velykiniai patiekalai
- Loterija
- Margučių ridinėjimas

Mažieji bus apdovanoti margučiais

Įėjimas: suaugusiems \$ 3.00,
studentams ir vaikams \$ 1,50.

NL rėmėjai:

NL rėmėjo 12 dol. prenumeratą apsimokėjo šie prenumeratoriai: Mekšriūnas Pr., Jurjonas A., Vakselis M., Lukša R. iš Montrealio; Renkauskas A., Barkowskis K. iš Toronto; Girevičius J. iš St. Catharines, Petrašiūnas iš London, Jackus Z. iš Woodbridge, Breichmanas iš Dundas, Ont.,

Pečiulis L. iš Vancouver ir Kulikauskas P. iš Australijos.

Aukojo: "LITAS" 200 dol., "TALKA" 100 dol., "PARAMA" 50 dol., Vl. Putvio Šaulių kuopa 25 dol., T.F. Atstovybė 20 dol., Sault Ste Marie ūklautojų-Medžiotų klubas "Briedis" 20 dol., SLA 236 kuopa 5 dol.; Subačius T., Pociukonis Vl., Pakalniškis V. po 5 dol., Paulaitis J., Kęsgaila S.,

Urbonas L., Jonelis Alb., Kerevičius P., Kirstukas B., Tūbis J., Satkus J., Merkis G., Kristolaitis J. po 2,50 dol.; Žilinskienė A. 2 dol., Smetonienė M. 1,50 dol., Jokubka P. 1 dol. ir Lukša R. 10 dol.

Visiems rėmėjams ir aukotojams nuoširdžiai dėkojame NL.

DALYVAVO BAI DARIŲ LENKTYNĖSE

Tradicinėse Australijos baidarių ir kanadiškų laivelių lenktynėse ant Murry upės jau antri metai dalyvavo ir lietuviai Rimvydas Švambarys. Šiemet Rimvydas ir jo draugas Jack Sanquinette laimėjo pirmą vietą savo klasėje.

• EARL HOGAN, koordinatorius organizacijos, kuri rūpinasi, kaip išvengti alkoholizmo ir narkomanijos, skaitys informacinę paskaitą antradienį po Velykų, balandžio mėn. 24 d. 7:30 val. Aušros Vartų parapijos salėje.

P. E. Hogan yra šios srities žinovas, kalbės angliškai ir atsakins į jam pateiktus klausimus.

K. L. Katalikių Moterų Dr-jos Montrealio skyrius kviečia visus pasinaudoti šia reta proga išgirsti įdomią ir aktualią paskaitą apie narkotikus, jų gydymą ir būdus bei priemones, kaip šios problemos išvengti.

• VELYKŲ STALAS, kuris bus per Atvelykį-artėja. Prityrusios šeimininkės stengiasi prikepti įvairių, įvairiausių velykinių kepsnių. Na, ir iškilmingas bus šis VELYKŲ STALAS. Išpuoštas žalumynais, išdidžiai lauks kiekvieno ateinant.

Šis pirmas VELYKŲ STALAS Montrealyje, bus pradėtas su trumpa velykine programa, kurią atliks įvairaus amžiaus moksleiviai. Kiškiukai inscenizuos Velykų papročius Lietuvoje. Duetai ir eilėraščiai, nukels savo mintimis į mūsų gražiąją šalėlę. Kiaušinėlio pasirodymas, neabejotina sukels ne vienam gardaus juoko.

Kiškienė visus atsilankčius vaikučius apdovanos gražiais margučiais.

PHARMACIE
Gagnon
ROBERT GENDRON LPH. PROP.
366-9742

7626 CENTRALE LASALLE

ATIDARA NUO 9 VAL. RYTO IKI 11 VAL. VAKARO

VIETA GERAI PASIEKIAMA IR PRIEINAMOS KAINOS.

Dantų gydytoja

DR. A. O. JAUGELIENĖ

1410 Guy St., 1 a. 11 - 12 k.

Tel: 932-6662; namų 737-9681

• SU DAIL. ROMU IR NATALIJA ASTRUSKAIS lankėsi J. ir K. Gataveckai iš Toronto.

• Mirė Marija Sinienė 71 m. amžiaus, kuri visą laiką išbuvo choriste Aušros Vartų parapijos chore. Paliko sūnų ir dvi dukteris.

Laimės šulinys, kuriame bus išstatytos vertingos dovanos, kiekvienas galės išmėginti savo laimę.

Pavasariui atskubant, nors ir per baltą patalą, šios šventės susiburimas bus malonus. Prisiminus buvusius gražius Lietuvoje papročius, bus progos margučiais susidaužti ir juos paridinti. Tad, neužmirškime lietuviškų švenčių papročių!

Laukiame visų atsilankant.

Montrealio Katalikių Moterų Dr-jos Valdyba.

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS
IR KITOS PROGOS

Tony's PHOTO STUDIO

TEL. 525-8971.
T. Laurinaitis

1920 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.

CFMB LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA
RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENA TREČIADIENĮ, 11 VAL. VAK.
PROGRAMOS VEDĖJAS

L. Stankevičius, 1053 Albonel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

Baltic Woodwork Co.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti
įvairūs medžio dirbiniai.

547 Lafleur Ave., LA SALLE 650, P.Q. TEL. 366-3884.

BELLAZZI-LAMY INC.

ĮVAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA:

Durys, langų rėmai, Izoliacija, Ten-Test.

Masonite, statybinis popieris, cementas,

B. P. išdirbiniai ir visa kt.

7882, BOUL. CHAMPLAIN LASALLE 366-6941

Highland Auto Body

611 LAFLEUR AVE., LaSALLE

TEL. 366-7281

• Atliekami mechaniniai darbai

• Išorės taisymas ir dažymas

• Dunlop padangos ir baterijos

(Lietuviams nuolaida)

Savininkai: V. Sušinskas 389-0571 ir J. Zavyš 365-3252

ADVOKATAS

J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064.

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

5 Place Ville Marie IBM Building
Suite 417, Montreal, Que.
Tel. 871-1430

ADVOKATAS

R.J. Išganaitis, BA, BCL

INSURANCE EXCHANGE BUILDING
278 ST. JAMES ST. WEST - SUITE 525 MONTREAL 126.
Tel: 842-1126, namų 678-3660

Dr. V. Giriunienė

Dantų gydytoja

5330 L'ASSOMPTION BLVD.
MONTREAL,
TEL. 255-3536

Dr. J. Mališka

Dantų gydytojas

1445 St. CATHERINE Street W., Room 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528.

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S.(c).

Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Tel. 931-4024
Suite 215, Montreal 109, Que.

NL SPAUDOS BALIUS didžiausias metų parengimas gegužės 5d. 7val.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS SALĖJE,
3426 Parthenais Street, Montreal

- KARALAITĖS RINKIMAI • KARŠTA VAKARIENĖ SU GĖRIMAIS • LABAI TURTINGA LOTERIJA
- VYNAS - ALUS - KOKTEILIAI • MUZIKA - PATRAUKLI JAUNIEMS IR VYRESNIEMS

SPAUDOS BALIUS IR MES

Per dvidešimt metų susirenkame, suvažiuojame, susitinkame. Atrodo kitaip ir būti negali. Ir taip šie susitikimai virto gražia ir gilia tradicija, o kartu lig ir pareiga. Kaip gi nenuėisi, kaipgi nesutiksi senuosius pažįstamus?

Atrodo, dar taip neseniai iš savo tarpo rinkdavome grožio karalaites, šokdavome lenciugėlius, uždainuodavome iki langų virpėjimo. Dabar scenon išeina nauji žmonės, nauji veidai. Išeina mūsų jaunimas. Iš lėto virstame, stebėtojais, gal kritikuotojais, bet tebesame stiprūs savojo laikraščio rėmėjai, jo egzistencijos liūdininkai ir išlaikytojai.

Šias eilutes rašant prisimena šviesios atėties velionis J. Kardelis. Būdamas, išeina scenon visa galva aukštesnis už kitus ir taria sp. balius atidaromąjį žodį:

"Jūs, kurie čia susirenkate, kurie rūpinatės savo-

jo laikraščio ateitimi, kurie vienokiu ar kitokiu būdu paremiate N. Lietuvą liksite liūdininkas didelio reikšmingo ir sekmingo darbo, išėivijoje. Jūsų rankose laikraščio pasisėkimas, egzistavimas ir ateitis".

O vis dėl to turime nemažai spaudos bičiulių, kurie ne dažnai rodosi eiliniuose mūsų kolonijos parengimuose, bet sp. balių niekad neapleidžia.

Malonu, kada tenka girdėti, kai seni bičiuliai sveikinasi, spaudžia vienas kitam ranka ir taria: Pasi-matysime sekančiame sp. baliuje.

Netenka abejoti, kad šiais metais sp. balius, su visomis savo naujovėmis, linksmumu, jaunatviškumu, žada pralenkti visus iki šiol buvusius balius.

Žada veikti didžioji laimingiausia loterija, kuriai dalį fantų gerb. skaitytojai jau suaukavo, kiti vis dar kviečiami atsiliepti, o kai kas ir balius metu papildys fantų kiekį.

Mūsų būsimosios grožio

karalaitės jau dabar aktyviai ruošiasi dalyvauti varžybose ir laukti įvertinimo- mūsų balsavimo.

Numatytas sp. balius valso premijavimas. Montrealyje žinomos šeimininkės vadovaujant p-niai Kasparavičienei jau dabar ruošia būsimos vakarienės skaniųjų valgių receptus. Veiks moderniško baro tarnyba, kovodama prieš kainų kėlimus, numato įvesti "surprise sales".

Iki malonaus pasimatymo š. m. gegužės 5 d.

Spaudos Baliaus Ruošimo Komitetas.

DAIL. ROMO

ASTRAUSKO PARODA

įvykusi Montrealyje AV parapijos salėje praėjo geru pasisekimu. Šeštadienį ir sekmadienį praėjo gana gausus būrys lankytojų, kurie gerėjosi jo darbais. Paroda atidarant kalbėjo Vytautas Jonynas, kuris savotaikliu žodžių pavaizdavo jauną dailininką. Parodą suorganizavo studentų sąjunga Montrealyje.

• **SUSIŽIEDAVO** Edis Petrulis, Kazimieros ir Jono sūnus su Dale Sabalyte, Onos ir Vytauto duktere. Sužieduotuvės įvyko Petrulių bute.

• **MIRĖ JONAS ŽVIRGŽDINAS** virš 80 m. amžiaus, kuris išgyvenęs Kanadoje nuo pat savo jaunystės dienų. Priklausė Vytauto klubui ir sielojosi jo veikla.

• **Jonas Petrulis**, kuris

verčiasi statyba Bostone, JAV-se, buvo atvykęs į savo sūnaus Edžio sužieduotuves Montrealyje.

• **KAZIMIERA JOKUBAUSKIENĖ** ilgesnį laiką buvusi Floridoje grįžo į namus.

• **Gina Čapkauskienė** dainuos Montrealio televizijoje balandžio 29 d. sekmadienį, 10 kanalas, 10 val. vak., populiarioje programoje "Quebec sait chanter!"

MONTREAL WEST AUTOMOBILE

Pontiac ★ Buick ★ Astro

LEONAS GURECKAS
Sales Manager
(Lietuvis atstovas)

- NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ !
- NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI !
- MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI IR SU IŠIMTIMI JUMS PASITARNAUS !
- UŽEIKITE ! ĮSITIKINKITE ! PASINAUDOKITE !

PASIKALBĖKITE SU

Managenių
LEO GURECKAS

mw montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH 489-5391

(At the end of Sherbrooke Street West)

PAGALBA NEPRIKLAUSOMAI LIETUVAI

Pakalbinkit užsisakyti NL- artimuosius, arba, pagaliau, pado. anokit geram bičiuliui nors pusmetinę NL prenutą.

Pinigus siuskit su šiuo kuponu:

Vardas pavardė

Adresas: / gatvė ir Nr./

City

Valst. - prov.

Pinigus siunčia: / pavardė ir adresas/

Žemiausios kainos!

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 — 35th Avenue, Montreal 409

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Agentūrą veikia nuo 1945 m.

Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS !

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

LITAS

Montrealio Lietuvių Kredito Unija

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL 205, QUE.

Telefonas: 766 5827

MOKA UZ:

Einamasis s-tas	5.5%
Taupomasis s-tas	6.0%
Term. ind. 1 metams	6.5%
Term. ind. 2 metams	7.0%
Term. ind. 3 metams	7.5%

DUODA PASKOLAS:

Asmenines	8.5%
Nekilm. turto	8.5%
Cekių kredito	9.0%
Investacines	nuo 9% iki 12%

Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą. Nemok. gyvybės apdr. iki \$10.000 da iki \$2,000 už taup. s-tos sumas, už paskolos sumą.

Kooperatyvinė namų (iki 4 butų) ir namų inventoriaus apdrauda
Kreiptis: Gil Constantini C.I.B., Quebec Credit Union League,
17 Ronald Drive, Montreal West 263. Tel. 487-5820.

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiądieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.